

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA
ZA 2018. GODINU**

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA
ZA 2018. GODINU**

Podgorica, maj 2019.

IZDAVAČ:

Fond za zaštitu depozita
Miljana Vukova b.b.
81000 Podgorica
Tel/Fax: 020 210 466

WEB ADRESA:

www.fzdcg.org

ŠTAMPA:

Click Print, Podgorica

TIRAŽ:

160 primjeraka

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:

ANO	<i>Agencija za nadzor osiguranja</i>
CBCG	<i>Centralna banka Crne Gore</i>
EBRD	(European Bank for Reconstruction and Development) <i>Evropska banka za obnovu i razvoj</i>
EFDI	(European Forum of Deposit Insurers) <i>Evropska asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
EC	(European Commission) <i>Evropska komisija</i>
EU	(European Union) <i>Evropska unija</i>
Fond	<i>Fond za zaštitu depozita</i>
FSAP	(Financial Sector Assessment Program) <i>Finansijski sektor za procjene programa</i>
IADI	(International Association of Deposit Insurers) <i>Medjunarodna asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
IADI CP	(International Association of Deposit Insurers Core principles) <i>Osnovni principi</i>
KHOV	<i>Komisija za hartije od vrijednosti</i>
MF	<i>Ministarsvo finansija</i>
MMF	(International Monetary Fund) <i>Medjunarodni monetarni fond</i>
SB	(World bank) <i>Svjetska banka</i>
UO	<i>Upravni odbor</i>
Zakon	<i>Zakon o zaštiti depozita</i>
94/19 EC	<i>Directive 94/19/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on deposit-guarantee schemes (Direktiva o zaštiti depozita)</i>
2014/49 EC	<i>Directive 2014/49/EC of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes (Direktiva o zaštiti depozita)</i>
2014/59 EC	<i>Directive 2014/59/EC of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms (Direktiva o sanaciji kreditnih institucija i investicionih institucija)</i>

SADRŽAJ

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA	2
UVODNE NAPOMENE.....	7
1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA.....	9
1.1. Fond za zaštitu depozita	11
1.2. Usklađivanje zakonodavnog i institucionalnog okvira s pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti sistema osiguranja depozita	12
1.3. Članice Fonda za zaštitu depozita.....	13
2. NIVO I STRUKTURA POJEDNIH KATEGORIJA DEPOZITA	15
2.1. Ukupni depoziti	16
2.2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita.....	18
2.3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.....	20
2.4. Garantovani depoziti	22
3. IZLOŽENOST FONDA PREMA BANKAMA	27
3. Izloženost fonda prema bankama	28
4. AKTIVNOSTI FONDA U 2018.GODINI	31
4.1. Opšte napomene.....	32
4.2. Investicione aktivnosti i računovodstveni poslovi u 2018. godini.....	32
4.3. Normativno-pravni poslovi.....	34
4.4. Aktivnosti na testiranju isplate garantovanih depozita	35
4.5. Ljudski resursi i edukacija zaposlenih	35
4.6. Međunarodna saradnja.....	36
4.7. CILJEVI I ZADACI FONDA U 2019. GODINI	37
5. FINANSIJSKO POSLOVOVANJE FONDA U 2018.GODINI.....	39
5.1. Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2018. godine.....	40
5.1.1. UKUPNI PRIHODI FONDA	40
5.1.2. RASHODI FONDA	41
5.2. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (Bilans stanja)	43
5.3. ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	44

UVODNE NAPOMENE

Crna Gora je i u toku 2018. godine, kao i u prethodne tri godine, nastavila svoje aktivnosti ispunjavanja preuzetih obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU. U tom pravcu, u cilju efikasnijeg ispunjavanja mjerila u pregovaračkom procesu, kao i u oblasti finansija – bankarstva, nastavilo se sa harmonizacijom domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u skladu sa utvrđenim rokovima.

Sistem zaštite depozita položenih kod kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori u ovom trenutku je regulisan Zakonom o zaštiti depozita („Službeni list Crne Gore“, br. 44/10, 40/11 i 47/15). Važeći zakon je u najvećem dijelu usaglašen sa Direktivom 1994/19/EU i Direktivom 2009/14 EU o sistemima zaštite depozita (nije usaglašena visina pokrivača od 100.000 €).

Tokom finansijske krize 2007/2008 godine, se pokazalo da neusklađenost sistema zaštite depozita na nivou Evropske unije može dodatno negativno uticati na stabilnost finansijskog sistema pa je iz navedenih razloga donešena Direktiva 2014/49/EU o sistemima zaštite depozita, usvojena u aprilu 2014. godine.

Takodje, tokom globalne finansijske krize se pokazalo da postoji značajan nedostatak odgovarajućih instrumenata za efikasno rješavanje problema nestabilnih kreditnih institucija, pa je iz tog razloga donešena Direktiva 2014/59/EU, o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih institucija.

U postupku pristupanja Evropskoj uniji Crna Gora je, između ostalog, preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo usaglasi sa navedenim direktivama. Usaglašavanje sa navedenim direktivama treba da se izvrši u okviru tri zakonska projekta: Zakona o zaštiti depozita, Zakon o sanaciji kreditnih institucija i Zakon o kreditnim institucijama. Pored razloga usaglašavanja sa navedenom Direktivom, izmjena Zakona o zaštiti depozita predstavlja i usaglašavanje sa Core Principles for effective Deposit Insurance Systems, IADI (u daljem tekstu: Osnovni principi), koje primjenjuje Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond, i ispunjavanje preporuka Financial Sector Assessment Program (u daljem tekstu: FSAP misije) za Crnu Goru iz 2015. godine.

Predloženim izmjenama Zakona o zaštiti depozita vrši se usklađivanje nacionalne regulative sa Direktivom 2014/49/EU o sistemima zaštite depozita i Direktivom 2014/59/EU o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija. Direktiva 2014/59/EU, između ostalog, predviđa i korišćenje sredstava Fonda u postupku sanacije kreditne institucije, što je, saglasno navedenim direktivama, obaveza Fonda.

Ekonomski pokazatelji zabilježeni u toku 2018. godine ukazuju da je crnogorska privreda ostvarila značajan rast u odnosu na prethodnu godinu.

Bankarski sektor u Crnoj Gori u prva tri kvartala izvještajnog perioda karakteriše stabilnost. U četvrtom kvartalu izvještajnog perioda, u cilju zaštite interesa deponenata i sprečavanja daljeg pogoršavanja finansijske situacije u Atlas banci A.D. Podgorica i Invest banci Montenegro A.D. Podgorica, a postupajući u skladu sa Zakonom o bankama, Savjet CBCG je, dana 7. decembra 2018. godine, donio rješenje o uvođenju privremene uprave u Atlas banci A.D. Podgorica, kao i rješenje o uvođenju privremene uprave u Invest banci Montenegro A.D. Podgorica. Privremena uprava je izdala nalog za privremenu obustavu plaćanja (moratorijum), na period od 45 dana.

**OSNOVNE INFORMACIJE
O ZAŠTITI DEPOZITA**

1

1.1. Fond za zaštitu depozita

Fond za zaštitu depozita osnovan je Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG”, br. 40/2003) i zvanično je počeo sa radom 18. 11. 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG”, br. 44/10, 40/11, 47/15), izvršena su dalja usklađivanja sa Direktivom 1994/19/EC (i izmijenjena Direktiva 2009/14/EC). U ostvarivanju nadležnosti Fond: 1) utvrđuje visinu stope za obračun premije; 2) naplaćuje premije; 3) investira sredstva Fonda; 4) vrši obračun i isplatu garantovanih depozita; 5) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom; 6) vrši druge poslove u skladu sa Zakonom.

Osnovna djelatnost Fonda je ostvarivanje zaštite depozita u bankama i obaveza da pri nastanku zaštićenog slučaja (stečaj banke) isplati deponentima garantovane depozite, do iznosa utvrđenog Zakonom. Banke koje imaju dozvolu za rad CBCG dužne su da na ime zaštite depozita plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđen Zakonom. Zaštita depozita obuhvata depozite položene kod banke prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad bankom. Fond garantuje isplatu garantovanih depozita od 01. 01. 2013. godine do iznosa od 50.000 eura po deponentu, po banci, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod banke nad kojom je otvoren stečajni postupak.

Organi Fonda su Upravni odbor i direktor Fonda.

Misija Fonda

Sigurnost depozita u bankama i efikasna i brza isplata garantovanih depozita u slučaju pokretanja stečaja u bilo kojoj banci u Crnoj Gori.

Vizija Fonda

Stabilan finansijski sistem, zasnovan na povjerenju, sigurnosti i zaštiti deponenata.

Ciljevi Fonda

Unapređenje povjerenja deponenata u crnogorski bankarski sistem i zaštita deponenata od gubitka sredstava u slučaju stečaja banke. Navedene ciljeve Fond ostvaruje jasno definisanim obavezama prema deponentima, promovisanjem povjerenja javnosti u sistem zaštite depozita i obezbjeđivanjem sredstava za zaštitu garantovanih depozita.

Upravljanje Fondom

Fondom upravlja Upravni odbor, koji se sastoji od tri člana. Članove UO Fonda imenuje Savjet CBCG, s tim što jednog člana imenuje na prijedlog Ministarstva finansija i jednog na prijedlog Udruženja banaka i finansijskih institucija Crne Gore. U skladu sa Zakonom, UO Fonda održava sjednice najmanje jednom u tri mjeseca.

Pored nadležnosti utvrđenih Zakonom, UO u skladu sa Statutom Fonda donosi unutrašnje opšte akte, razmatra realizaciju aktivnosti, razmatra kvartalno izvještaje o kretanju depozita, razmatra godišnje i polugodišnje izvještaje o investiranju sredstava, odlučuje o pribavljanju nepokretne imovine, utvrđuje način saradnje sa državnim organima, organizacijama i drugim institucijama u Crnoj Gori, utvrđuje način saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, organizacijama i šemama za zaštitu depozita, odlučuje o prenosu pojedinih ovlašćenja direktoru Fonda i obavlja druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Fonda.

UO u skladu sa Poslovnikom o radu UO Fonda obavještava javnost o svom radu, donijetim odlukama, zaključcima i zauzetim stavovima, kao i o značajnim pitanjima koja su razmatrana, putem saopštenja za javnost koja se objavljuju i na internet stranici Fonda, održavanjem konferencija za štampu, davanjem intervju a i na drugi pogodan način.

Članovi UO Fonda u toku 2018.godine su:

Vujačić Dejan, direktor sektora za kontrolu banaka – predsjednik Upravnog odbora od 10.09.2018. godine (do 09.09.2018. godine, Bulatović Darko, direktor sektora u CBCG);

Jovović Jelena, načelnik u Ministarstvu finansija – član Upravnog odbora od 10.09.2018. godine (do 09.09.2018. godine Ivan Radulović, načelnik u Ministarstvu finansija; do 05.06.2018. godine, Bošković Bojana, direktor direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija) i

Đoković Nebojša, savjetnik za ekonomska pitanja u UBCG, član Upravnog odbora od 10.09.2018. godine (do 09.09.2018. godine, Backović Marko, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu).

U toku 2018. godine Upravni odbor je održao 9 (devet) sjednica: 5 (pet) u starom i 4 (četiri) u novom sazivu.

Direktora Fonda, na osnovu konkursa, imenuje UO Fonda na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan. Direktor Fonda predstavlja i zastupa Fond, rukovodi njegovim radom i odgovoran je za zakonitost poslovanja Fonda. U skladu sa Zakonom, direktor Fonda predlaže Statut Fonda i opšte akte Fonda, predlaže visinu stope za obračun premija, predlaže finansijski plan Fonda, predlaže godišnje finansijske iskaze Fonda sa mišljenjem i izvještajem revizora, predlaže godišnji izvještaj o radu Fonda, predlaže politiku investiranja sredstava, sprovodi odluke Upravnog odbora, odlučuje o investiranju sredstava Fonda do iznosa utvrđenog Statutom Fonda, donosi pojedinačna rješenja deponentima koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Fondu, stara se o korišćenju sredstava za pokrivanje troškova rada Fonda i vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Fonda.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ulica Miljana Vukova b. b.

Web adresa: www.fzdcg.org i e-mail adresa: fzd@t-com.me.

1.2. Usklađivanje zakonodavnog i institucionalnog okvira s pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti sistema osiguranja depozita

U postupku pristupanja Evropskoj uniji Crna Gora je, između ostalog, preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo usaglasi sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU. Usaglašavanje sa predmetnim direktivama treba da se izvrši u okviru tri zakonska projekta, kroz Zakon o sanaciji kreditnih institucija, Zakon o kreditnim institucijama i Zakon o zaštiti depozita.

Predlogom novog Zakona o zaštiti depozita vrši se i usaglašavanje sa Osnovnim principima za efikasan sistem zaštite depozita, izdatim od Medjunarodne asocijacije institucija za osiguranje depozita (Core Principles for effective Deposit Insurance Systems, IADI), koje u

postupku ocjene usaglašenosti i ispunjavanja preporuka u okviru Financial Sector Assessment Program (u daljem tekstu: FSAP misije) za Crnu Goru iz 2015. godine, primjenjuju Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond.

Iz navedenih razloga, pripremljen je Nacrt zakon o zaštiti depozita, koji zajedno sa Zakonom o sanaciji kreditnih institucija i Zakonom o kreditnim institucijama, koji su takođe u proceduri za usvajanje, predstavljaju paket zakonskih propisa kojim se vrši usaglašavanje sa predmetnim direktivama i Osnovnim principima.

Predloženim zakonom vrši se usklađivanje nacionalne regulative sa Direktivom 2014/49/EU o sistemima zaštite depozita i Direktivom 2014/59/EU o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih institucija.

Nacrt Zakona o zaštiti depozita je dostavljen 03.05.2018. godine Ministarstvu finansija, Centralnoj banci i komercijalnim bankama, javna rasprava je bila otvorena do 15. Juna 2018 godine. Nakon Zakonodavstva i ocjene Evropske komisije, koja bi trebala biti u trećem kvartalu 2019. godine, Zakon bi trebao biti usvojen u Skupštini do kraja 2019. godine i implementiran u 2020. godini.

Posebnu aktivnost, koja proizilazi iz novog Zakona, posvetili smo izradi Metodologije za obračun premije na bazi rizika i u izradi ovog akta pomoć nam je pružila Svjetska banka. Nakon usvajanja Zakona ovaj akt će biti u primjeni i banke će premiju (umjesto do sada po "flat rate" - jedinstvenoj stopi) plaćati prema rizičnom profilu pojedine banke.

1.3. Članice Fonda za zaštitu depozita

U crnogorskom finansijskom sistemu, u čijoj strukturi se nalaze banke, mikrokreditne finansijske institucije, osiguravajuća društva, lizing kompanije i druge finansijske intitucije, dominantan udio zauzima bankarski sektor. U 2018. godini poslovalo je petnaest banaka, od čega ih je jedanaest sa većinskim učešćem nerezidenata u kapitalu.

U cilju zaštite interesa deponenata i sprečavanja daljeg pogoršavanja finansijske situacije u Atlas banci A.D. Podgorica i Invest banci Montenegro A.D. Podgorica, a postupajući u skladu sa Zakonom o bankama, CBCG je, dana 7. decembra 2018. godine, donijela rješenje o uvođenju privremene uprave u Atlas banci A.D. Podgorica, kao i rješenje o uvođenju privremene uprave u Invest banci Montenegro A.D. Podgorica. Privremena uprava je izdala nalog za privremenu obustavu plaćanja obaveza (moratorijum), na period od 45 dana.

Savjet CBCG je, 04.01.2019. godine donio Rješenje o otvaranju stečajnog postupaka nad Invest bankom Montenegro A.D. Podgorica. U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti depozita, istog dana nastupio je zaštićeni slučaj.

Savjet CBCG je 05.04.2019. godine takodje donijela Rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad Atlas bankom A.D. Podgorica, a u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti depozita, istog dana nastupio je zaštićeni slučaj.

Na dan 31.12.2018. godine (navedene dvije banke su bile pod mjerama privremene uprave, ali jos uvijek članice Fonda) 15 banaka su bile članice Fonda. Na 31.12.2018. godine depoziti deponenata u svim bankama su zaštićeni crnogorskim sistemom zaštite depozita u skladu sa Zakonom.

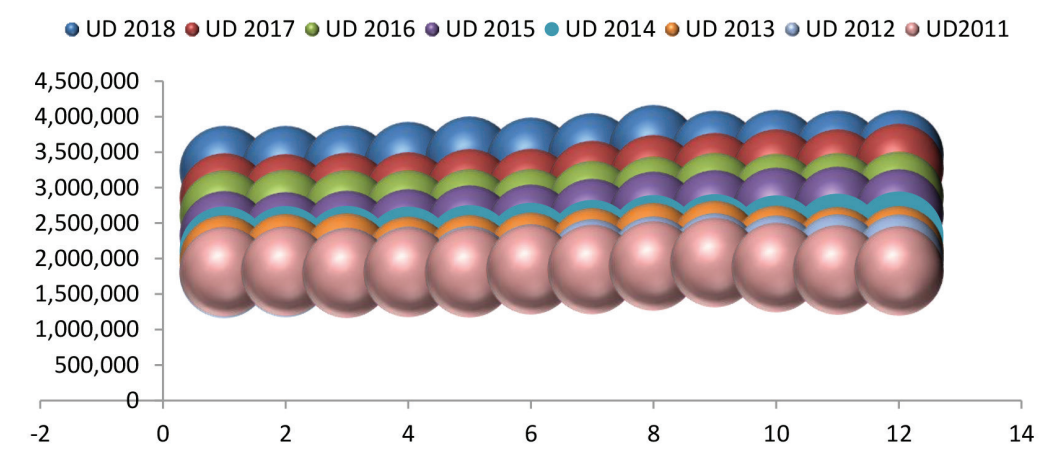
Od ukupnog iznosa depozita položenih u bankama, na depozite privrede se odnosilo 47,22%, a na depozite stanovništva 52,78% ukupnih depozita na kraju posmatranog perioda, pri čemu su oba sektora povećala sredstva deponovana u bankama. Na godišnjem nivou depoziti stanovništva veći su za 8,08%, a depoziti privrede za 2,69% u odnosu na 2017. godinu.

Na dan 31. 12. 2018. godine depoziti koji nijesu pokriveni sistemom osiguranja depozita čine 8,61% ukupnih depozita.

Grafik 1 predstavlja trend kretanja ukupnih depozita u periodu od 2011. do 2018. godine.

Grafik 1.

Kretanje ukupnih depozita banaka u periodu od 2011. do 2018. godine (u 000 €)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

**NIVO I STRUKTURA POJEDNIH
KATEGORIJA DEPOZITA**

2

2.1. Ukupni depoziti

Ukupni depoziti banaka na 31. 12. 2018. godine iznose 3.461.625.244 eura, dok su na 31. 12. 2017. godine ukupni depoziti banaka iznosili 3.270.546.872 eura. U odnosu na kraj prethodne godine, ukupni depoziti banaka povećani su za 5,84% (rast ukupnih depozita u 2017. godini iznosio je 13,71%).

U prvom kvartalu 2018. godine ukupni depoziti banaka su opali u odnosu na četvrti kvartal 2017. godine za 0,78%, dok su u ostalim kvartalima rasli po sljedećim stopama: drugi kvartal 3,49%, treći kvartal 2,86%, četvrti kvartal 0,22%.

Tabela 1.

Stanje ukupnih depozita po kvartalima u 2018. godini (u 000 €)

	31. 12. 2017.	31. 03. 2018.	30. 06. 2018.	30. 09. 2018.	31. 12. 2018.
UKUPNO	3.270.547	3.244.875	3.358.110	3.454.180	3.461.625

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Najveći deponenti sredstava u bankama su sektori stanovništva i privrede. Depoziti ova dva sektora bilježe rast tokom 2018. godine.

Učešće sredstava deponovanih od strane sektora stanovništva u ukupnim depozitima kod banaka na 31. 12. 2018. godine iznosi 1,83 milijarde eura, odnosno 52,78%, čineći ih time i najznačajnijim deponentima crnogorskog bankarskog sistema. Broj deponenata sektora stanovništva na kraju 2018. godine iznosi 817.565 odnosno 92,20% ukupnog broja deponenata.

Na sektor privrede odnosi se 47,22% ukupnih depozita u bankama, odnosno 1,34 milijardi eura. Broj deponenata sektora privrede na kraju 2018. godine iznosi 69.219, odnosno 7,81% ukupnog broja deponenata.

Broj deponenata na kraju 2018. godine iznosi 886.784, odnosno za 2,97% više u odnosu na kraj 2017. godine, kada je iznosio 861.189.

Tendencija smanjenja koncentracije bankarskog sektora je nastavljena i tokom 2018. godine. Od nekada izuzetno koncentrisanog tržišta i dominantne uloge tri najveće banke, danas je situacija vidno promijenjena, a tržište banaka je bliže granici tzv. konkurentnog tržišta (na kraju 2008. godine dvije banke sa najvećim iznosima depozita su imale 60,33%, na kraju 2017. godine te dvije banke su imale 27,14% depozitnog portfolija bankarskog sektora a na kraju 2018. godine 27,74%,).

Učešće pojedinih banaka u ukupnom depozitnom portfoliju na kraju 2017. godine i na kraju 2018. godine predstavljeno je graficima 2 i 3.

2.2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Depoziti lica koja u skladu sa članom 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1-2 Zakona nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita predstavljeni su u tabeli 2, na kraju svakog kvartala u 2018. godini.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na dan 31. 12. 2018. godine iznose 297.903.133 eura dok su na dan 31. 12. 2017. godine iznosili 280.399.909 eura. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je viša za 6,24%.

Podaci po kvartalima za 2018. godinu ukazuju na sledeće oscilacije ovih depozita tokom godine: smanjenje u prvom kvartalu (-2,37%), povećanje u drugom, trećem i četvrtom kvartalu (1,13%; 7,14% i 0,44%), tako da su ovi depoziti na kraju 2018. godine u ukupnom iznosu povećani za 6,24% u odnosu na kraj 2017. godine. Broj deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na kraju 2018. godine iznosi 2.462 odnosno za 3,79% više u odnosu na kraj 2017. godine (kada je iznosio 2.372).

Tabela 2.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita po kvartalima u 2018. godini (u 000 €)

	31. 12. 2017.	31. 03. 2018.	30. 06. 2018.	30. 09. 2018.	31. 12. 2018.
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu	280.400	273.745	276.847	296.607	297.903
UKUPNI DEPOZITI	3.270.547	3.244.875	3.358.110	3.454.180	3.461.625
% učešća u depozitima	8,57	8,44	8,24	8,59	8,61

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Na dan 31. 12. 2018. godine ova kategorija depozita čini 8,61% ukupnih depozita. Učešće ove kategorije depozita u ukupnim depozitima je neznatno izmijenjeno u odnosu na 31. 12. 2017. godine kada je iznosilo 8,57% ukupnih depozita.

Depoziti državnih organa i organizacija imaju najveće učešće u strukturi depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita (54,00%).

Učešće depozita finansijskih institucija u ovoj kategoriji depozita iznosi 7,21%, dok učešće depozita pravnih lica koja se bave poslovanjem osiguranja iznosi 4,60%, a depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 5% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj banci iznosi 10,88%.

Procentualno povećanje depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita (6,24%) na kraju 2018. godine u odnosu na kraj 2017. godine je rezultat sljedećih promjena:

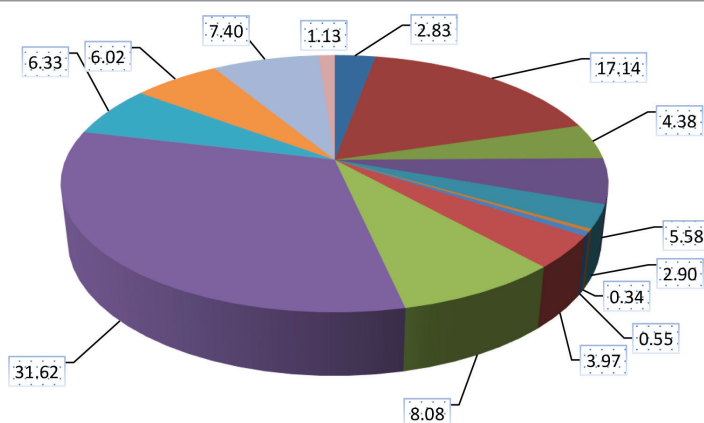
- depoziti državnih organa i organizacija i organi i organizacije opštine, odnosno drugog oblika lokalne samouprave (povećanje za 9.95% odnosno 37 miliona eura);
- depoziti investicionih fondova i društva za upravljanje investicionim fondovima (smanjenje za 3.28% odnosno 7 miliona eura);
- depoziti imaoaca hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata koje je izdala ili čiju isplatu garantuje banka (smanjenje za 2.97% odnosno 8 miliona eura);

- depoziti pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja (smanjenje za 1,44% odnosno 3,2 miliona eura);
- depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 5% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj banci (smanjenje za 4,80% odnosno 11,5 miliona eura);
- depoziti banke, kreditne unije, mikrokreditne finansijske institucije i lica koja obavljaju kreditno garantne poslove (povećanje za 3,20% odnosno 10 miliona eura);

Ostale kategorije depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nijesu imale značajnije promjene na kraju ovog izvještajnog perioda u odnosu na prethodni izvještajni period.

Grafik 4.

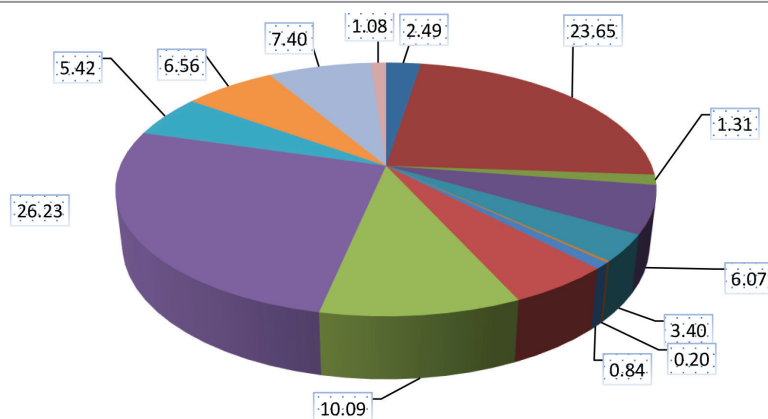
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31. 12. 2017. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 5.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31. 12. 2018. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Kretanje kategorije depozita deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nema direktnog uticaja na sistem zaštite depozita, ali neophodno je pratiti njihova kretanja sa stanovišta odnosa ukupnih i garantovanih depozita za utvrđivanje metodologije visine stope za obračun redovne premije.

2.3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Svi deponenti čiji depoziti nijesu isključeni u smislu člana 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1-2 Zakona imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (Tabela 3).

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odnosno, ukupni depoziti fizičkih i pravnih lica koja se uključuju u sistem zaštite depozita na 31. 12. 2018. godine iznose 3.163.722.111 eura, dok su na 31. 12. 2017. godine iznosili 2.990.146.963 eura. Ova kategorija depozita bilježi rast na godišnjem nivou od 5,80%.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su neznatno smanjeni u prvom kvartalu 2018. godine. U drugom kvartalu 2018. godine, u odnosu na prvi kvartal iste godine, ostvareno je povećanje ovih depozita (3,71%). U trećem kvartalu 2018. godine depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su povećani za 2,48% u odnosu na prethodni kvartal iste godine. U četvrtom kvartalu 2018. godine evidentan je neznatan porast u odnosu na treći kvartal (0,19%).

Tabela 3.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (u 000 €)

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2017.	2.990.146	1.690.539	1.299.607	56,54	43,46
31. 03. 2018.	2.971.130	1.707.975	1.263.155	57,49	42,51
30. 06. 2018.	3.081.263	1.753.743	1.327.520	56,92	43,08
30. 09. 2018.	3.157.577	1.802.398	1.355.178	57,08	42,92
31. 12. 2018.	3.163.722	1.818.190	1.345.532	57,47	42,53
31. 12. 2018 / 31. 12. 2017.	5,80%	7,55%	3,53%		
31. 12. 2018 – 31. 12. 2017.	173.576	127.651	45.925		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

U strukturi depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (koji iznose 91,39% ukupnih depozita) dominiraju depoziti fizičkih lica. Na stanovništvo se odnosi 57,75%, dok depoziti pravnih lica čine 42,25% depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.

Struktura ovih depozita na kraju 2018. godine nije značajnije promijenjena u odnosu na kraj 2017. godine. Obije kategorije depozita u posmatranom izvještajnom periodu zabilježile su neznatne promjene (povećanje učešća fizičkih lica za 1,01%, odnosno smanjenje učešća pravnih lica za 0,99%), tako da rast ove kategorije depozita na ukupnom nivou iznosi 5,80% (rast depozita fizičkih lica 7,55%, rast depozita pravnih lica 3,53%).

Tabela 3.1.

Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2017.	858.820	796.863	67.957	92,79	7,21
31. 03. 2018.	854.506	792.018	62.488	92,69	7,31
30. 06. 2018.	867.141	803.057	64.084	92,61	7,39
30. 09. 2018.	877.642	812.541	65.101	92,58	7,42
31. 12. 2018.	885.626	818.558	67.068	92,43	7,57
31. 12. 2018 / 31. 12. 2017.	3,12%	2,72%	8,25%		
31. 12. 2018 – 31. 12. 2017.	26.806	21.695	5.111		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita u 2018. godini povećao se na 885.626 (858.820 na kraju 2017. godine), odnosno za 3,12%, pri čemu se broj deponenata fizičkih lica povećao za 2,72% a broj deponenata pravnih lica za 8,25%.

Ukupan broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita i istovremeno veći depozit od dospjelih obaveza (broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita) na kraju 2018. godine je neznatno povećan za 1,04% u odnosu na kraj 2017. godine.

Na dan 31. 12. 2018. godine 885.626 deponenata imaju pravo na isplatu garantovanih depozita. Od ovog broja deponenata njih 76.766 imaju dospjele obaveze prema banci veće od depozita (ovim deponentima ne bi bio isplaćen garantovani depozit, već bi se njihov depozit „prebio“ – kompenzovao sa dospjelim obavezama prema banci). U tabeli 3.2. kolona 1 dat je broj deponenata koji imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema banci, odnosno broj deponenata kojima bi, u slučaju hipotetičkog uvođenja stečaja u svim bankama, Fond izvršio isplatu garantovanih depozita (808.860 deponenata).

Tabela 3.2.Broj deponenata koji imaju depozit¹ veći od dospjelih obaveza prema banci

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2017.	788.359	729.267	59.092	92.50	7.50
31. 03. 2018.	775.248	715.609	59.639	92.31	7.69
30. 06. 2018.	790.470	729.211	61.259	92.25	7.75
30. 09. 2018.	800.256	737.953	62.303	92.21	7.79
31. 12. 2018.	808.860	745.077	63.783	92.11	7.89
31. 12. 2018. / 31. 12. 2017.	1,03%	1,02%	1,08%		
31. 12. 2018. – 31. 12. 2017.	20.501	15.810	4.691		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

¹ Garantovani depozit utvrđuje se pojedinačno za svakog deponenta, na način što se ukupna sredstva deponenta po svim njegovim depozitima na dan nastanka zaštićenog slučaja, uključujući i dospjelu kamatu, umanje za iznos dospjelih obaveza tog deponenta prema banci (proizilazi razlika u broju deponenata u Tabeli 3.2. i Tabeli 3.1., jer jedan broj deponenata ima veće dospjele obaveze od depozita).

2.4. Garantovani depoziti

Garantovani depoziti na dan 31. 12. 2018. godine iznose 1.466.697.210 eura, dok su na dan 31. 12. 2017. godine iznosili 1.342.082.990 eura. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je povećana za 9,29%.

Usvajanjem Zakona u 2010. godini i usklađivanjem sa Direktivom 2009/14/EC, povećan je nivo zaštite sa 5.000 eura na 50.000 eura i skraćen rok isplate sa 90 dana na 20 radnih dana. Povećanje nivoa zaštite realizovano je fazno na način što je u zadnjem kvartalu 2010. godine i u cijeloj 2011. godini garantovani depozit iznosio 20.000 eura, u 2012. godini garantovani depozit iznosio 35.000 eura, a od 01. 01. 2013. godine garantovani depozit iznosi 50.000 eura.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita iz 2015. godine, rok za isplatu garantovanih depozita je smanjen na 15 radnih dana (Direktiva 2014/49/EC propisuje da se važeći rok za isplatu od 20 radnih dana smanjuje na 15 radnih dana od početka 2019, 10 radnih dana od početka 2021. i 7 radnih dana od početka 2024. godine).

Ukupni garantovani depoziti su tokom 2018. godine imali neujednačene promjene na kvartalnom nivou. U prvom kvartalu 2018. godine neznatno su smanjeni (0,44%) u odnosu na zadnji kvartal 2017. godine. U drugom kvartalu ostvareno je povećanje ovih depozita (3,48%) u odnosu na prvi kvartal. U trećem kvartalu 2018. godine garantovani depoziti su povećani za 5,58% u odnosu na prethodni kvartal. U četvrtom kvartalu 2018. godine nastavljena je tendencija rasta garantovanih depozita, tako da su neznatno povećani (0,47%) u odnosu na treći kvartal iste godine.

Na dan 31. 12. 2017. godine garantovani depoziti učestvovali su 41,04% u ukupnim depozitima, a na dan 31. 12. 2018. godine čine 42,37% ukupnih depozita. Na dan 31. 12. 2017. godine garantovani depoziti učestvovali su 44,82% u zaštićenim depozitima, a na dan 31. 12. 2018. godine čine 46,36% zaštićenih depozita.

Tabela 4.

Učešće garantovanih depozita u ukupnim depozitima u 2018. godini (u 000 €)

	31. 12. 2017.	31. 03. 2018.	30. 06. 2018.	30. 09. 2018.	31. 12. 2018.
GARANTOVANI DEPOZITI	1.342.083	1.336.184	1.382.676	1.459.821	1.466.697
UKUPNI DEPOZITI	3.270.547	3.244.875	3.358.110	3.454.180	3.461.625
UČEŠĆE GD* u UD**	41,04%	41,18%	41,17%	42,26%	42,37%

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka; *Garantovani depoziti = GD; **Ukupni depoziti = UD

Na dan 31. 12. 2018. godine garantovani depoziti su za 124,6 miliona eura veći od garantovanih depozita na dan 31. 12. 2017. godine što je za 52% veći porast od porasta u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu .

Iako su u toku izvještajnog perioda garantovani depoziti povećani, struktura garantovanih depozita po bankama na kraju 2018. godine nije se značajnije promijenila u odnosu na strukturu na kraju 2017. godine.

Tabela 4.1.

Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2017.	1.342.083	1.129.503	212.580	84,16	15,84
31. 03. 2018.	1.336.184	1.129.300	206.884	84,52	15,48
30. 06. 2018.	1.382.676	1.155.802	226.874	83,59	16,41
30. 09. 2018.	1.459.821	1.207.815	252.006	82,74	17,26
31. 12. 2018.	1.466.697	1.215.710	250.987	82,89	17,11
31. 12. 2018 / 31. 12. 2017.	1,09%	1,08%	1,18%		
31. 12. 2018 – 31. 12. 2017.	124.614	86.207	38.407		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

U odnosu na 31. 12. 2017. godine garantovani depoziti na dan 31. 12. 2018. godine su veći za 9,29% (fizičkih lica 7,63%, a pravnih lica 18,67%).

Tabela 4.2.

Broj deponenata koji imaju veći depozit od dospjelih obaveza prema banci, a imaju pravo na isplatu i broj deponenata koji imaju garantovani depozit manji ili jednak 50.000 €

BROJ DEPONENATA KOJI IMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANIH DEPOZITA (NAKON ODUZIMANJA DOSPJELIH OBAVEZA)			BROJ DEPONENATA ČIJI JE DEPOZIT MANJI ILI JEDNAK IZNOSU GARANTOVANOG DEPOZITA 50.000 €						
UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	Pokrivenost %	Pokrivenost %	Pokrivenost %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
						(= 4/1)	(= 5/2)	(= 6/3)	
31. 12. 17.	788.359	729.267	59.092	780.697	723.650	57.047	99,03	99,23	96,54
31. 03. 18.	775.248	715.609	59.639	767.530	709.857	57.673	99,00	99,20	96,70
30. 06. 18.	790.470	729.211	61.259	782.367	723.263	59.104	98,97	99,18	96,48
30. 09. 18.	800.256	737.953	62.303	791.644	731.759	59.885	98,92	99,16	96,12
31. 12. 18.	808.860	745.077	63.783	800.171	738.783	61.388	98,93	99,16	96,25

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit ≤ 50.000 eura na kraju 2018. godine iznosi 800.171, što čini 98,93% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita. Na njih se odnosi 70,37% ukupnih garantovanih depozita (1.032.247.210€) sa sledećom strukturom: 738.783 fizičkih lica ili 99,15% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu i 61.388 pravnih lica ili 96,24% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu.

Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu i imaju depozit > 50.000 eura iznosi 8.689, od čega 6.294 fizičkih lica (ili 0,85% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu) i 2.395 pravnih lica (ili 3,76% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu).

Iz navedenog, 98,93% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita ima depozit ≤ 50.000 eura.

Dakle, od ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita 1,07% ima depozit > 50.000 eura . Na njih se odnosi 29,62% ukupnih garantovanih depozita (Tabela 4.3.).

Tabela 4.3.

Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

Stanje na dan: 31. 12. 2018.	Iznos (u 000 €)	Br. deponenata	Dospjele obaveze (u 000 €)	Saldo (u 000 €)	Br. deponenata koji imaju GD	% Pokrića
Depoziti	A	B	C	D	E	
Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanih depozita	3.163.722	885.626	69.106	3.155.361	808.860	
Depoziti fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	1.818.190	818.558	27.240	1.814.788	745.077	
Depoziti fizičkih lica ≤50.000 €	903.730	812.211	26.874	901.010	738.783	99,15
Depoziti fizičkih lica >50.000 ≤100.000 €	274.351	4.193	181	274.062	4.162	
Depoziti fizičkih lica >100.000 €	640.109	2.154	186	639.715	2.132	
GARANTOVANI DEPOZITI FIZIČKIH LICA				1.215.710	745.077	
Depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	1.345.532	67.068	41.865	1.340.574	63.783	
Depoziti pravnih lica ≤50.000 €	133.445	64.605	38.878	131.237	61.388	96,24
Depoziti pravnih lica >50.000 ≤100.000 €	68.467	967	757	68.300	953	
Depoziti pravnih lica >100.000 €	1.143.619	1.496	2.230	1.141.037	1.442	
GARANTOVANI DEPOZITI PRAVNIH LICA				250.987	63.783	
GARANTOVANI DEPOZITI				1.466.697	808.860	98,93

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Ukupni depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (zaštićeni depoziti) nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31. 12. 2018. godine iznose 3.155.361.456 eura, od čega se na zaštićene depozite fizičkih lica odnosi 1.814.787.699 eura ili 57,52%, dok se na zaštićene depozite pravnih lica odnosi 1.340.573.757 eura, ili 42,48%.

Ukupni garantovani depoziti iznose 1.466.697.210 eura, ili 46,35% ukupnih zaštićenih depozita. Na garantovane depozite deponenata koji imaju u bankama do 50.000 eura odnosi se 1.032.247.210 eura ili 70,37% ukupnih garantovanih depozita, a na deponente koji imaju depozit veći od 50.000 eura, odnosi se 434.450.000 eura ili 29,62% ukupnih garantovanih depozita.

Ukupni garantovani depoziti fizičkih lica iznose 1.215.710.330 eura ili 38,42% ukupno zaštićenih depozita (82,89% ukupnih garantovanih depozita).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit ≤50.000 eura je 738.783 i njihovi depoziti iznose 901.010.330 eura, ili 74,11% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (49,65% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 6.294 i njima bi u slučaju stečaja bilo isplaćeno 314.700.000 eura ili 25,89% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (17,34% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Ukupni depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31. 12. 2018. godine iznose 1.340.573.757 eura i čine 42,48% ukupno zaštićenih depozita.

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit ≤ 50.000 eura je 61.388 i njihovi garantovani depoziti iznose 131.236.881 eura ili 52,29% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (9,78% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 2.395 i njima bi, u slučaju stečaja bilo isplaćeno 119.750.000 eura ili 47,71% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (8,93% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Ukupni garantovani depoziti pravnih lica iznose 250.986.881 eura ili 17,11% ukupnih garantovanih depozita (7,95% ukupno zaštićenih depozita).

Kako je sistem osiguranja depozita u osnovi koncipiran da zaštiti male, nesofisticirane deponente (deponenti koji nemaju ili imaju veoma skromna saznanja o upravljanju finansijskim sredstvima), to je ovako visok obuhvat broja deponenata (98,93%), kojima bi u potpunosti bili isplaćeni depoziti, pokazatelj da je i visina garantovanog depozita od 50.000 eura dobro koncipirana i da je u skladu sa ekonomskom snagom deponenata.

U skladu sa Direktivom 2014/49/EC, obavezan nivo garantovanih depozita za zemlje članice EU je 100.000 eura. S obzirom na to da je, na osnovu navedenih podataka, procenat pokrivenosti broja deponenata u našem sistemu osiguranja depozita veoma visok, smatramo da je opravdano da se iznos garantovanog depozita zadrži na nivou od 50.000 eura sve do pristupanja Crne Gore EU.

Prosječan iznos garantovanog depozita ²			
	31.12.2017.	31.12.2018.	povećanje
Pravna lica	3.597	3.935	9,40 %
Fizička lica	1.548	1.632	5,40 %
UKUPNO	1.702	1.813	11,13 %

² Pokazatelj prosječnog iznosa garantovanog depozita (ukupno i posebno za fizička i pravna lica) je znatno niži od stvarnog stanja, ovo iz razloga što ima deponenata koji imaju račune u više banaka, sa saldnom manjim od jednog eura, i tako se uvećava broj deponenata.

**IZLOŽENOST FONDA PREMA
BANKAMA**

3

3. Izloženost fonda prema bankama

Ukupna izloženost Fonda prema bankama predstavlja se koeficijentom pokrivenosti (Coverage ratio), odnosom sredstava Fonda prema ukupnim obavezama Fonda za slučaj hipotetičkog stečaja u svim bankama (sredstva Fonda/ukupni garantovani depoziti).

Sredstva Fonda na 31. 12. 2018. godine iznose 111.489.223 eura, dok garantovani depoziti na 31. 12. 2018. godine iznose 1.466.697.210 eura.

Koeficijent pokrivenosti (Coverage ratio) je međunarodno priznat koeficijent za mjerenje i iskazivanje stepena pokrivenosti garantovanih depozita. Pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda na ukupnom nivou na 31. 12. 2018. godine iznosi 7,60% (za garantovani depozit ≤50.000 eura), dok je u prethodnoj godini pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda iznosila 7,11%.

Izloženost Fonda prema pojedinim bankama (odnos sredstava Fonda prema garantovanim depozitima kod pojedine banke – pokrivenost garantovanih depozita po bankama) na dan 31. 12. 2018. godine dat je u Tabeli 5 i Grafiku 8.

Tabela 5.

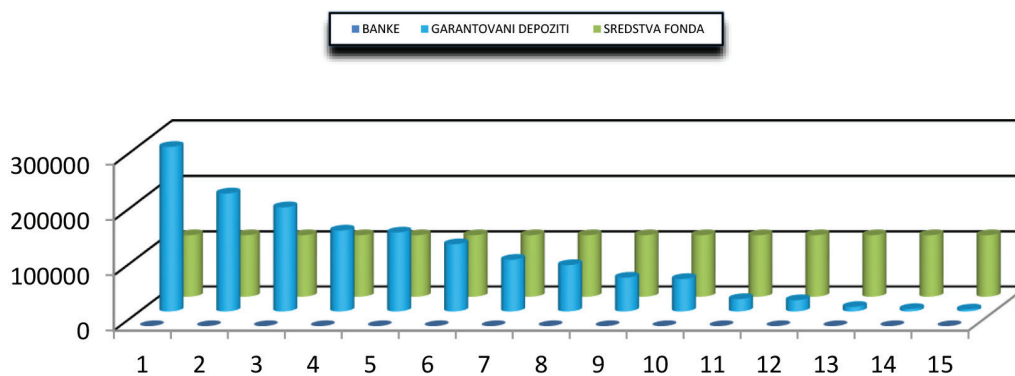
Procenat pokrivenosti garantovanih depozita sredstvima Fonda (u 000 €)

BANKE	GARANTOVANI DEPOZITI	SREDSTVA FONDA	procenat pokriva (%)	Sredstva Fonda sa sredstvima EBRD	Procenat pokriva 1 (%)	Nedostajuća sredstva 1	Nedostajuća sredstva 2
1	2	3	4	5	6	7	8
1	297.311	111.489	37,05	141.489	47,59	185.822	155.822
2	213.502	111.489	52,22	141.489	66,27	102.013	72.013
3	188.551	111.489	59,13	141.489	75,04	77.062	47.062
4	146.685	111.489	76,01	141.489	96,46	35.196	5.196
5	143.091	111.489	77,91	141.489	98,88	31.602	1.602
6	121.764	111.489	91,56	141.489	116,20	10.275	-
7	93.584	111.489	119,13	141.489	151,19	-	-
8	83.927	111.489	132,84	141.489	168,59	-	-
9	61.185	111.489	182,22	141.489	231,25	-	-
10	58.706	111.489	189,91	141.489	241,01	-	-
11	22.317	111.489	499,56	141.489	633,99	-	-
12	20.305	111.489	549,06	141.489	696,81	-	-
13	8.069	111.489	1.381,67	141.489	1.753,47	-	-
14	4.273	111.489	2.609,36	141.489	3.311,50	-	-
15	3.246	111.489	3.254,53	141.489	4.130,29	-	-
UKUPNO	1.466.697	111.489	7,60	141.489	9,65		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.

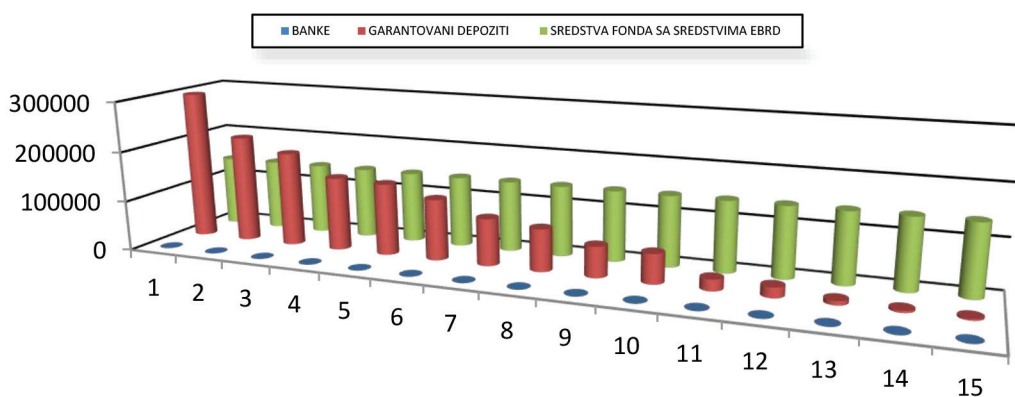
Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (bez sredstava EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.1.

Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (sa sredstvima EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

U slučaju uvođenja stečajnog postupka, pojedinačno u jednoj od 10 banaka, sredstva Fonda i sredstva obezbijeđena kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu sa EBRD (ovaj aranžman ističe u novembru 2019. godine) bila bi dovoljna za isplatu garantovanih depozita za sve deponente kod bilo koje od navedenih 10 banaka (predstavljeno u Tabeli 5, kolona „nedostajuća sredstva 2“).

U slučaju uvođenja stečaja u jednoj od pet banaka nedostajala bi sredstva u iznosu od 155,8 miliona eura za najveću banku, 72 miliona eura za drugu banku, 47 miliona eura za treću banku, dok bi za ostale dvije banke nedostajuća sredstva iznosila 5,1 odnosno 1,6 miliona eura (Tabela 5), pri čemu je, karakterističan trend opadanja nedostajućih sredstava.

Fond bi nedostajuća sredstva obezbijedio iz dodatnih izvora na jedan od načina predviđen Zakonom (naplatom vanredne premije; uzimanjem pozajmice iz budžeta

Crne Gore; uzimanjem kredita od stranih banaka i finansijskih institucija i izdavanjem hartija od vrijednosti, ili kombinacijom dva ili više navedenih mogućih izvora).

U skladu sa Zakonom ciljani nivo pokrića je 10% garantovanih depozita. Kada sredstva Fonda (bez donacija) dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, UO Fonda može donijeti odluku o smanjenju stope redovne premije, odnosno o privremenom obustavljanju naplate redovne premije.

Fond je u novembru 2018. godine produžio na godinu korišćenje sredstava „Stand by“ aranžmana zaključenog 2010. godine sa EBRD, kojim se za potrebe isplate garantovanih depozita može koristiti 30.000.000 eura u narednoj godini. Sa ovim sredstvima koja, kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu, EBRD stavlja na raspolaganje Fondu (samo u slučaju nastanka stečaja u nekoj od banaka), koeficijent pokrića iznosi 9,65% (Tabela 6).

Tabela 6.

Koeficijent pokrivenosti garantovanih depozita u sistemu

Garantovani depoziti 31. 12. 2018.	Sredstva Fonda 31. 12. 2018.	% pokrivenosti garantovanih depozita
1	2	2/1
1.466.697.210	111.489. 223 ³	7,60%
1.466.697.210	141.489. 223 ⁴	9,65%

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

³ Sredstva Fonda (od premija, donacija i prihoda od poslovanja Fonda).

⁴ Sredstva Fonda uvećana za sredstva obezbijedena kroz kredit sa EBRD (30 miliona eura).

**AKTIVNOSTI FONDA
U 2018.GODINI**

4

4.1. Opšte napomene

Aktivnosti Fonda u izvještajnom periodu realizuju se u skladu sa planiranim zadacima utvrđenim Programom rada Fonda za 2018. godinu i Strateškog plana Fonda za period od 2016. godine do 2021. godine.

Strateški plan Fonda za period od 2016. do 2021. godine dao je osnovne smjernice dugoročnog razvoja, u skladu sa promjenama koje su se desile ili će se desiti u okruženju i moguće pravce djelovanja, kako bi se postavljeni ciljevi dostigli. Strateški plan istovremeno postaje operativni plan, dok strategije daju smjernice i određuju prioritete dugoročnog razvoja pojedinih djelova. Takođe, ovaj plan daje i okvirni program za donošenje budžeta Fonda u narednom periodu, uključujući i kapitalna ulaganja.

Fond nastavlja realizovanje Plana integriteta koji predstavlja skup mjera pravne i faktičke prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogući i stvarni rizici koji mogu uticati na zakonito, efikasno, ekonomično, efektivno i profesionalno funkcionisanje Fonda i pogodovati nastanku i razvoju korupcije i ostalih zloupotreba.

Javnost je u skladu sa Strategijom komunikacije Fonda za period od 2016. godine do 2021. godine i u skladu sa najvišim standardima transparentnosti pravovremeno informisana o aktivnostima, ciljevima i rezultatima rada Fonda, izdavanjem saopštenja, putem web prezentacija i nastupima u medijima.

Tokom izvještajne godine, kroz saopštenja za javnost, učešće u emisijama obrazovno informativnog sadržaja, intervju u štampi i na radiju, Fond je na prikladan način obavještavao javnost o svojoj ulozi u očuvanju stabilnosti bankarskog i finansijskog sistema i značajno doprinio povjerenju deponenata u bankarski sistem.

Aktivnosti Fonda odnosile su se na redovno poslovanje, obaveze vezane za učešće u pregovaračkom postupku pristupanja Crne Gore EU iz kojih proizilaze izmjene zakona i regulative, kao i dostavljanje izvještaja po preporukama FSAP misije iz 2015. godine.

U novembru 2018. Godine Aneksom je produžen za još godinu dana ugovor o “Stand-by” aranžmanu, koji je potpisan 2010. godine između Fonda i EBRD, uz iste uslove kao iz osnovnog ugovora, s tim da je rok povlačenja sredstava jedna godina, a period otplate 6 (šest) godina. Potpisivanjem ovog Aneksa, dodatno je ojačana finansijska pozicija Fonda, da kod nastanka “zaštićenog slučaja” može intervenisati i isplatiti garantovane depozite, ne samo kod “malih” već i kod srednjih banaka.

4.2. Investicione aktivnosti i računovodstveni poslovi u 2018. godini

U 2018. godini Fond je, u skladu sa Zakonom, Statutom i Politikom investiranja Fonda, te Ugovorom o asset menadžmentu sa CBCG (potpisan 04. 05. 2012. godine) i u skladu sa finansijskom situacijom na domaćem i na svjetskom tržištu, investirao sredstva.

Fond je, preko Asset menadžera (CBCG), a u skladu sa Politikom investiranja, investirao slobodna sredstva u oročene i prekonočne depozite. Dio depozita (20% ukupnih sredstava) Fond je samostalno investirao u dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje CBCG u ime MF-a Crne Gore.

Imajući u vidu ograničenja koja su data Zakonom, Statutom Fonda i Politikom investiranja sredstava, Fond može investirati sredstva u:

- 1) hartije od vrijednosti koje je izdala ili za koje garantuje Crna Gora;
- 2) hartije od vrijednosti koje je izdala strana banka, finansijska institucija i/ili država visokog kreditnog rejtinga koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
- 3) depozite u centralnim bankama i stranim bankama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije,

te je rukovodeći se principima: sigurnosti, likvidnosti i transparentnosti, ostvario sljedeće rezultate.

a) Investiranje u državne obveznice

Fond za zaštitu depozita je u skladu sa Investicionim politikom, a u okviru 20% od iznosa raspoloživog za ulaganje, u novembru 2016. godine, investirao sredstva u iznosu od 2.200.000,00 eura u dužničke dugoročne hartije od vrijednosti – **državne obveznice**, serije GB1-2016, koje je emitovala Crna Gora, sa prinosom po fiksnoj kamatnoj stopi od 4,0%, godišnje. Isplata kamate u iznosu od 88.000,00 eura se vrši jednom godišnje, a rok dospijea za isplatu vrijednosti glavnice i godišnje kamate je 15. 11. 2020. godine. Obračunati prihod po ovom osnovu za 2018. godinu je isplaćen u novembru u iznosu od 88.000,00 eura.

b) Investiranje u državne zapise

Fond za zaštitu depozita, shodno Zakonu o zaštiti depozita i Politici investiranja Fonda, samostalno investira dio sredstava od raspoloživih 20% ukupnih sredstava u kratkoročne diskontne hartije od vrijednosti - **državne zapise** koje emituje Crna Gora, čiju prodaju u ime Ministarstva finansija obavlja CB metodom aukcije.

Ponuđene i prihvaćene stope prinosa Fonda za investiranje u državne zapise u toku prvog polugodišta 2018. godine kretale su se u intervalu od 0,70% do 1,00% sa rokom dospijea od 182 dana.

Fond za zaštitu depozita je ostvario ukupno 84.821 eura po osnovu prinosa od kamata na državne zapise, dok su troškovi naknada za učešće na aukciji u toku 2018. Godine iznosili 14.132 eura.

Tabela 7.
Investiranje u državne zapise u 2018. godini.

Rb. aukcije	Datum aukcije	Broj dana	Prihvaćena stopa %	Iznos investiranih sredstava	Prinos	Trošak aukcije 0,1%
1.	19.02.2018.	182	0,70	3.985.894	14.105	4.000
2.	27.02.2018.	182	0,70	2.989.420	10.579	
		182	0,80	2.987.915	12.084	
		182	0,90	2.986.411	13.588	
		182	1,00	1.126.604	5.696	10.132
Prinos na investirana sredstva u 2018.					56.053	
Prinos na sredstva od kupovina iz 2017.					28.768	
UKUPAN PRINOS					84.821	

*Izvor: knjigovodstvo Fonda

a) Investiranje na inostranom tržištu

CBCG upravlja sredstvima Fonda samostalno, u skladu sa aktima CBCG za upravljanje međunarodnim rezervama i Ugovorom o upravljanju sredstvima Fonda, a poštujući pri tom načela politike investiranja sredstava Fonda. CBCG je u toku 2018. godine investirala sredstva Fonda u oročene depozite kod renomiranih komercijalnih banaka sa visokim kreditnim rejtingom (Aa3/A+/AA-) i to na rok do šest mjeseci. Međutim, pokazalo se da počev od 2015. godine, kao i u izvještajnoj godini, ove investicije odbacuju negativan prinos, što značajno umanjuje finansijski rezultat Fonda. Navedeno je posljedica velikih promjena na međunarodnom tržištu i pada kamatnih stopa izazvanih padom rejtinga do tada rizično sigurnih ekonomija, i takav negativni trend se i dalje nastavlja.

U izvještajnom periodu, u prvom polugodištu, oročavanjem sredstava Fonda ostvarena je prosječna ponderisana kamatna stopa od -0,36114%, dok je u drugom polugodištu 2018. godine oročavanjem sredstava Fonda ostvarena prosječna ponderisana kamatna stopa od -0,3270%.

Izvještajni period karakteriše ostvarivanje negativne kamatne stope na finansijskom tržištu, što je uslovalo da ukupni rezultati mjereni iznosom ostvarene kamate budu veoma nepovoljni (usljed negativne depozitne stope i veoma nepovoljnih uslova na međunarodnom finansijskom tržištu, CB investira sredstva Fonda po negativnoj kamatnoj stopi počev od novembra 2015. godine). Kao posljedica navedenih okolnosti ostvaren je negativan rezultat od investiranja ovih sredstava u iznosu 86.476 eura.

U skladu sa zakonom utvrđenom obavezom godišnje revizije na tenderu je izabrana revizorska kuća „BDO”d.o.o. Podgorica.

Fond samostalno obavlja finansijske i računovodstvene poslove i sačinjava finansijske izvještaje za poslovnu godinu. Na osnovu knjigovodstvenih podataka sačinjavane su informacije i pregledi u cilju praćenja realizacije Finansijskog plana Fonda, o čemu je redovno izvještavan UO Fonda.

4.3. Normativno-pravni poslovi

UO Fonda je u toku 2018. godine održao devet sjednica i usvojio sljedeća akta:

- Odluka o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zaštitu depozita za 2017. godinu (finansijski iskazi Fonda za 2017. godinu urađeni su prema MRS);
- Odluka o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije za 2019. godinu (UO Fonda je donio odluku da stopa za obračun redovne premije za 2019. godinu iznosi 0,50% ukupnih depozita banaka – visina stope za obračun premije za 2018. godinu je iznosila 0,50%);
- Pravilnik o načinu sprovođenja hitnih nabavki;
- Uputstvo za postupanje u slučaju nedostatka sredstava za isplatu garantovanih depozita;
- Finansijski plan Fonda za zaštitu depozita za 2018. godinu;
- Program rada Fonda za zaštitu depozita za 2018. godinu.

U toku izvještajne godine UO Fonda je razmatrao i usvojio:

- Predlog Godišnjeg izvještaja o radu Fonda za zaštitu depozita za 2017. godinu (dostavljen Savjetu CBCG na usvajanje);
- Izvještaj nezavisnog spoljnog revizora za 2017. godinu razmatran od strane UO Fonda. Izvještaj je uradila revizorska kuća „BDO”d.o.o. Podgorica. Mišljenje nezavisnog, međunarodno priznatog spoljnog revizora je da „finansijски izvještaji odražavaju realno stanje poslovanja Fonda i da su urađeni prema zakonima CG i MRS-a”).

Pored navedenih izvještaja UO Fonda je razmatrao mjesečne i kvartalne izvještaje o kretanju depozita u bankarskom sistemu, stanju sredstava Fonda, ispunjavanju planiranih aktivnosti i investiranju sredstava.

4.4. Aktivnosti na testiranju isplate garantovanih depozita

Kako bi izvršili procjenu adekvatnosti postojeće regulative za isplatu garantovanih depozita i procjenu osposobljenosti Fonda za obavljanje svoje osnovne funkcije, a to je brza i efikasna isplata garantovanih depozita, Fond je, u saradnji sa Udruženjem banaka Crne Gore, sproveo testiranje isplate garantovanih depozita kod pet banaka u periodu od 2015-2018.godine.

Banke su dostavile realne podatke iz baze deponenata, depozita i obaveza, imale ulogu banke u stečaju (prethodno su svi podaci bili šifrovani, kako bi se zaštitio integritet deponenata) i istovremeno imale ulogu agenta za isplatu garantovanih depozita – banka isplatilac.

Navedeno testiranje omogućilo je da se provjeri funkcionisanje nadograđenog softvera, provjeri kompatibilnost podataka koje banke dostavljaju Fondu, (koji su neophodni za sprovođenje testa), kao i da se upotpune procedure obračuna i isplate garantovanog depozita.

Bankama je ovo bila prilika da svoju evidenciju usklade sa posebnim zahtjevima Fonda, kao i da obuče svoje osoblje za korišćenje „Aplikacije za isplatu garantovanog depozita“ (dio softvera za isplatu garantovanog depozita).

4.5. Ljudski resursi i edukacija zaposlenih

Sistematizacija poslova i radnih zadataka u Fondu definisana je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu. Poslovi i zadaci su podijeljeni na: pravne i administrativne poslove, poslove plana i analize, poslove procjene rizika banaka, poslove investiranja sredstava i finansijske i računovodstvene poslove.

Postupci i procedure za korišćenje softvera za isplatu garantovanog depozita detaljno je razrađeno Uputstvom za postupanje zaposlenih kod nastanka “zaštićenog slučaja”.

Zaposlenima je omogućeno da se u okviru kombinovanog programa obuke edukuju putem učešća na seminarima i radionicama koje organizuju međunarodne asocijacije fondova (IADI i EFDI).

Tokom 2018. godine u Fondu je permanentno vršena obuka zaposlenih, kako u dijelu opštih, tako i u specijalističkim znanjima. Učešće na seminarima i u radnim grupama, koje

organizuju međunarodne asocijacije, omogućuje zaposlenima da budu uvijek pravovremeno informisani o promjenama u sistemu zaštite depozita i da koriste najbolju praksu zemalja EU

Predstavnici Fonda su prisustvovali godišnjoj konferenciji EFDI-ja, godišnjoj konferenciji IADI-ja, i seminarima Evropskog regionalnog komiteta.

Na bazi preporuka FSAP misije i angažovanja SB predstavnici Fonda su nastavili učešće na radnim seminarima i radnim grupama na temu sanacije banaka, uloge sistema osiguranja depozita kao risk-minimizirer i finasiranju sistema osiguranja depozita kroz procjenu rizika banaka.

Na dan 31. 12. 2018. godine Fond ima sedam zaposlenih.

4.6. Međunarodna saradnja

Kao punopravni član Evropske asocijacije institucija za osiguranje depozita (European Forum of Deposit Insurers - EFDI), koja predstavlja udruženje evropskih fondova na dobrovoljnoj osnovi, a omogućava razmjenu ideja i iskustava o osiguranju depozita u Evropi, Fond je učestvovao na godišnjoj skupštini održanoj u septembru u Beču - Austrija. Na skupštini su održani sastanci svih radnih grupa kojima su prisustvovali predstavnici Fonda (ERC, PR), a glavne tema su bile novi izazovi u izmijenjenom finansijskom sistemu.

Predstavnici Fonda prisustvo konferencijama koristili su za uspostavljanje kontakata i razmjenu iskustava koja su korišćena u pripremi podzakonskih akata i njihovom usklađivanju sa direktiom 2014/49 EC.

Istovremeno, predstavnici Fonda nastavljaju aktivno učešće u anketama koje se koriste kao glavne smjernice za harmonizaciju sistema osiguranja depozita u svim zemljama članicama EFDI-a. Ciljevi EFDI-a se ostvaruju razmjenom podataka o stanju finansijskog i bankarskog sektora, učešćem u istraživačkim projektima, unapređenjem regulatornog okvira i prakse, obrazovanjem ekspertskih tijela, razmjenom i edukacijom zaposlenih i slično.

Fond je kao punopravni član Međunarodne asocijacije institucija za osiguranje depozita (International Association of Deposit Insurers - IADI) učestvovao na međunarodnoj konferenciji Evropskog regionalnog komiteta - ERC, održanoj u martu 2018. godine u Napulju - Italija. U okviru konferencije IADI je organizovao radionicu-seminar, sa ciljem usaglašenosti lokalnog zakonodavstva sa evropskom regulativom zaštite depozita. Predstavnici Fonda prezentovali su rad na izradi novog zakona i uskladjenu metodologiju obračuna premije na bazi rizika sa uputstvima EBA.

Fond je 8 juna 2018. godine u Budvi bio domaćin međunarodne konferencije za odnose sa javnošću, na kojoj su se susreli predstavnici evropskih institucija (NDIF-Mađarska, FSCS- Velika Britanija, FGDR- Francuska, SNDO - Švedska, FMGS -Češka Republika, DNB - Holandija). Na konferenciji su razmatrane sledeće teme:

- Smjernice za postizanje brze i efikase isplate garantovanih depozita;
- "Stres-test za odnose sa javnošću" - testirati sposobnosti i spremnost da se brzo reaguje nakon objavljivanja stečaja kreditne institucije;
- Sporazum o saradnji, u kriznim situacijama između Fondova, u okviru EFDI-ja;
- Društveni mediji u krizi.

Na konferenciji su prezentovana i iskustva Fondova u daljem usaglašavanju sa evropskom regulativom zaštite depozita.

Poseban interes zemalja, koje nijesu članice EU, iskazuje se kroz rad Balkanskog foruma – EFDI-ja. Regionalni sastanak za 2018. godinu održan je u Crnoj Gori. Fond je bio domaćin 6. REGIONALNOG SASTANKA BALKANSKIH ZEMALJA ČLANICA EFDI-a. Sastanak je održan od 05. do 08. jula 2018. godine u Kolašinu.

Predstavnici regionalnih institucija za osiguranje depozita iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Srbije i Crne Gore koji su prethodno zaključili Memorandum o razumijevanju, razmijenili su mišljenja u vezi sa iskustvima tokom testiranja banaka za isplatu garantovanih depozita, a prezentovano je iskustvo isplate garantovanih depozita fondova Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Zaključak svih učesnika je da se, ovaj vid saradnje nastavi na redovnoj bazi, ne ograničavajući se samo na regionalnu saradnju, nego i kao način za predstavljanje zajedničkih interesa u okviru EFDI-a.

4.7. CILJEVI I ZADACI FONDA U 2019. GODINI

Osnovni ciljevi Fonda definisani su Strateškim planom. Uvođenje premije na bazi rizika i unapređenje sistema efikasne zaštite i isplate garantovanih depozita su i dalje dva najvažnija zadatka Fonda u 2019. godini.

Osnovni ciljevi su u najvećoj mjeri opredijeljeni događajima koji su se desili nakon završetka poslovne godine i mogu se podijeliti u dva segmenta:

- Isplata garantovanih depozita za Invest banku Montenegro i Atlas banku i
- Nastavak aktivnosti na daljem usaglašavanju zakonskog okvira sa Evropskim zakonodavstvom

Događaji nakon završetka izvještajnog perioda

Nakon datuma izvještajnog perioda nije bilo događaja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanje u finansijskim izvještajima Fonda za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine, osim onih koji su sadžani u rezervacijama za isplatu garantovanih depozita po osnovu stečaja u IBM i Atlas banci.

Dana 04.01.2019. godine Savjet Centralne banke Crne Gore donio je rješenje broj 0101-10202-3/2018 kojim se u Invest Banka Montenegro A.D. Podgorica (IBM) uvodi stečaj.

Odmah po prijemu navedenog rješenja, Fond je obavijestio deponente o nastanku “zaštićenog slučaja” putem saopštenja za javnost i detaljnog obavještenja deponentata IBM banke, sa instrukcijama o proceduri isplate garantovanih depozita. Obavještenje je objavljeno 05.01.2019. godine u tri štampana medija, koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore.

Na osnovu prethodno sprovedenog postupka izbora banke isplatioca, Fond je izabrao tri banke za isplatu garantovanih depozita deponentima IBM banke u stečaju.

Nakon preuzimanja podataka od stečajnog upravnika Fond je obavijestio deponente IBM banke u stečaju o izabranim bankama isplatiocima, mjestu i vremenu gdje deponenti mogu

preuzeti svoj garantovani depozit, a sve u skladu sa Odlukom o načinu i postupku isplate garantovanih depozita (Sl. List CG br. 76/17 i 17/19).

Fond je 28.01.2019. godine počeo isplatu garantovanih depozita za 2.677 deponenta IBM banke u stečajju. Ukupna obaveza po osnovu garantovanih depozita iznosi 22,514.022 EUR. Do dana sačinjavanja izvještaja deponentima IBM banke u stečajju isplaćeno je 80% ukupne obaveze Fonda.

Na osnovu raspisanog konkursa za imenovanje direktora Fonda, Upravni odbor je na sjednici od 11.02.2019. godine za direktora Fonda, na period od 4 godine, imenovao Predraga Markovića, diplomiranog ekonomistu

Dana 5.04. 2019. godine Savjet Centralne banke Crne Gore donio je rješenje broj 0101-3292-4/2019 kojim se u Atlas banci A.D. Podgorica uvodi stečaj.

Fond je obavijestio deponente o nastanku "zaštićenog slučaja" putem saopštenja za javnost i detaljnog obavještenja deponentata Atlas banke A.D. Podgorica u stečajju, sa instrukcijama o proceduri isplate garantovanih depozita na način kako je predviđeno Odlukom o načinu i postupku isplate garantovanih depozita (Sl. List CG br. 76/17 i 17/19).

Fond je počeo isplatu garantovanih depozita za deponente Atlas banke A.D. Podgorica u stečajju dana 24. aprila 2019. godine. Ukupan broj deponentata koji imaju garantovani depozit kod Atlas banke A.D. Podgorica u stečajju je 90.063. Ukupan iznos potraživanja po osnovu garantovanih depozita iznosi 90.067.506 EUR. Do dana sačinjavanja izvještaja isplaćeno je 66% ukupne obaveze Fonda.

Fond se nalazi u trećem redu prioriteta kod isplate iz stečajne mase. Stečajni upravnik IBM je izvršio isplate i rezervisanja za prva dva reda prioriteta i nakon toga, izvršio povraćaj sredstava iz stečajne mase IBM: 03.04.2019. godine u iznosu od 10.000.000,00 € i 16.05.2019. godine u iznosu od 2.500.000,00 €.

Sva sredstva, koja su se nalazila na računima banaka u inostranstvu, a kojima je CB CG upravljala po osnovu Ugovora o asset menadžmentu, prenesena su na račun Fonda dana 25 aprila 2019. godine.

Imajući u vidu vrijednost imovine Atlas banke A.D. Podgorica u stečajju, te procjene sredstava koja se iz stečajne mase isplaćuju prvom i drugom redu prioriteta, mišljenja smo da će povrat sredstava isplaćenih za garantovane depozite biti u 100% iznosu.

Predlog Zakona o zaštiti depozita upućen je dana 25.04.2019. godine Ministarstvu finansija, radi dobijanja mišljenja od Evropske komisije (zajedno sa ostalim Zakonima koje je predložila CBCG), a koji su, prema novom planu rada Vlade i Skupštine, predloženi za usvajanje u III kvartalu 2019 godine.

**FINANSIJSKO POSLOVOVANJE
FONDA U 2018.GODINI**

5

5.1. Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2018. godine⁵

5.1.1. UKUPNI PRIHODI FONDA

Ukupno ostvareni prihodi Fonda za 2018. godinu iznose **16.827.009€** i veći su od planiranih za 9,03%, dok su za 12,06% veći od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini koji su iznosili 15.015.473€.

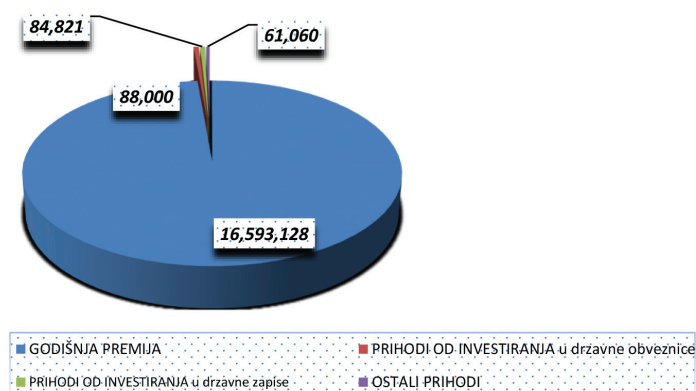
Ukupne ostvarene prihode čine:

- poslovni prihodi
- finansijski prihodi i
- ostali prihodi

5.1.1.1. Poslovni prihodi za 2018. godinu iznose 16.594.179€ i veći su od planiranih za 7,52%, dok su za 13,34% veći od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini kada su iznosili 14.641.324€.

Grafik 14.

Struktura ukupnih prihoda za januar-decembar 2018. Godine

5.1.1.2. Najznačajniju stavku poslovnih prihoda čine **prihodi od premija** i oni iznose 98,96% ukupnih prihoda. Planom prihoda predviđena je godišnja premija u iznosu od 15.045.000, a fakturisana i naplaćena premija za 2018. godinu iznosi **16.593.128€** ili za 10,29% više od planirane, odnosno 13,40% više u odnosu na prethodnu godinu (14.632.655€).

5.1.1.3. Finansijski prihodi iznose **172.830 €** i manji su za 53,80% u odnosu na finansijske prihode ostvarene u prethodnoj godini, odnosno manji su za 55,46% od planom predviđenih, a odnose na:

- Prihode po osnovu investiranja sredstava Fonda i
- Ostale finansijske prihode

⁵ Pregled prihoda i rashoda za 2017. i 2018. godinu i plan prihoda i rashoda za 2018 i 2019. godinu dat je u ANEXU

5.1.1.3. *Prihodi od investiranja sredstava Fonda* odnose se na:

- **Prihode od investiranja u državne zapise Crne Gore** koji su ostvareni u iznosu od **84.821 €** ili za 70,24% manje od planiranih, odnosno 70,36% manji u odnosu na prethodnu godinu i čine 36,43% finansijskih prihoda. Njihovo smanjenje je rezultat prestanka kupovine državnih zapisa u drugoj polovini izvještajne godine, zbog procjena o potencijalnim rizicima.
- **Prihode od kamata na državne obveznice** koji su ostvareni u iznosu od **88.000€**.

Fond je učestvovao u kupovini državnih obveznica u novembru 2016. godine u iznosu od 2.200.000 € po fiksnoj kamatnoj stopi od 4% na godišnjem nivou, sa rokom dospijeca na dan 15.11.2020. godine. Isplata drugog kupona je izvršena 16.11.2018. godine u iznosu od 88.000 €.

5.1.1.4. *Ostali prihodi* ostvareni su u iznosu od **61.051€** i učestvuju sa 0,26% u ukupnim prihodima i odnose na refundacije za bolovanje za jednog zaposlenog i naplaćene kazne i penali komercijalnim bankama shodno rješenjima CBCG.

5.1.2. RASHODI FONDA

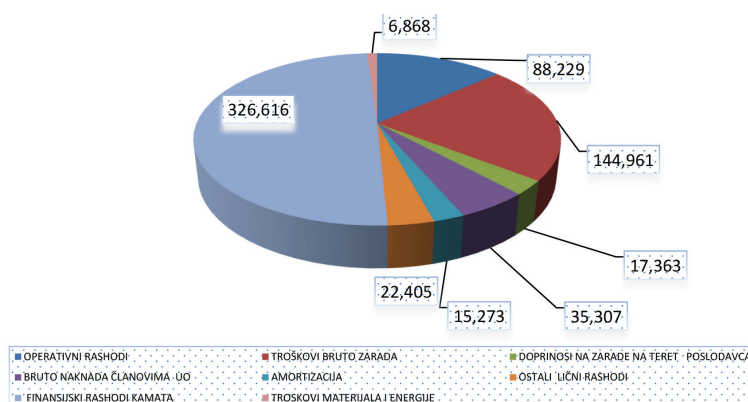
Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od **113.057.768 €** i višestruko su veći u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini iz razloga što je primijenjen MRS 37 tako da je u ukupne rashode uključena i kategorija troškova za kratkoročna rezervisanja, koja se u cjelosti odnosi na isplatu garantovanih depozita u skladu sa obavezama Fonda po osnovu Zakona zbog nastanka zaštićenog slučaja odnosno pokretanja stečajnog postupka u Invest Banci Montenegro A.D. Podgorica i Atlas banci A.D. Podgorica.

Ukupni rashodi Fonda kategorisani su u tri osnovne grupe:

- finansijski rashodi
- troškovi tekućeg poslovanja
- troškovi za kratkoročna rezervisanja.

Grafik 15.

Struktura troškova tekućeg poslovanja na 31.12.2018. godine

* Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.2.1. **Finansijski rashodi** su iznosili **326.616 €** i odnose se na kamatu po osnovu kredita EBRD i kamate po osnovu oročenih depozita i čine 0,29% ukupnih rashoda.

5.1.2.2. **Troškovi tekućeg poslovanja** iznose **330.407 €** ili 4,96% manje od ostvarenih troškova u prethodnoj godini, odnosno 30,02% manje u odnosu na plan.

Troškovi tekućeg poslovanja odnose se na:

5.1.2.3. Troškovi materijala i energije (troškovi po osnovu zakupa i održavanja poslovnog prostora, troškove kancelarijskog materijala, troškove goriva) i manji su od ostvarenih u prethodnoj godini za 6,83%, odnosno veći od planiranih za 13,30%.

5.1.2.4. *Troškovi zarada, naknade zarada, naknade članovima Upravnog odbora, ugovori o djelu, troškovi službenih putovanja i ostala lična primanja ostvareni za 3,46% manje od istih rashoda u prethodnoj godini, odnosno za 17,11% manje od planiranih za tekuću godinu.*

5.1.2.5. Amortizacija je obračunata za 0,57% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ovi rashodi učestvuju u ukupnim rashodima sa 2,32%.

5.1.2.6. *Ostali poslovni rashodi ostvareni su u iznosu od **88.229 €** odnosno manji za 51,66% od planiranih, a u odnosu na prethodnu godinu su manji za 9,48%.*

- *Za troškove reklame i propagande planirano je 60.000 €, a utrošeno je **10.236 €** ili 82,94% manje od planiranih. Ovi troškovi su manji od ostvarenih u prethodnoj godini za 34,39%.*
- *Troškovi stručnih usluga obuhvataju reviziju finansijskih izvještaja i obrazovanje i usavršavanje i iznose **13.074 €** i veći su za 43,48 od ostvarenih u prethodnoj godini, dok su u odnosu na plan manji za 53,31%.*
- *Troškovi reprezentacije ostvareni su u iznosu od **5.116 €** i manji su za 0,91% u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, a manji za 14,73% od planiranih.*
- *Troškovi članarine međunarodnim asocijacijama su u iznosu od **17.482 €**, manji su od ostvarenih u 2017. godini za 6,77%, i manji od planiranih za 20,54%.*
- *Troškovi koji uključuju PTT usluge, usluge platnog prometa, i ostale rashode poslovanja ostvareni su u iznosu od **15.943 €** i manji su za 6,70% u odnosu na 2017. godinu i manji za 18,24% od planom predviđenih.*
- *Troškovi naknada za kupovinu državnih zapisa u iznosu od **14.132 €** (uvedeni odlukom MF krajem 2014. godine) i manji su za 51,14% u odnosu na prethodnu godinu, a manji za 55,84% od planom predviđenih.*

5.1.2.7. **Troškovi za kratkoročna rezervisanja** u iznosu od **112.400.746€**. *Obračunati troškovi kratkoročnih rezervisanja se u cjelosti odnose na isplatu garantovanih depozita u skladu sa obavezama Fonda po osnovu Zakona zbog nastanka zaštićenog slučaja odnosno pokretanja stečajnog postupka u Invest Banci Montenegro A.D. Podgorica i Atlas banci A.D. Podgorica. Ovi rashodi učestvuju u ukupnim rashodima sa 99,42%.*

Ostvareni poslovni rezultat – **gubitak** za 2018. godinu iznosi 96.136.974€, dok je ostvareni Finansijski rezultat 153.786 €.

Ukupan Neto rezultat iznosi - 96.230.760 €

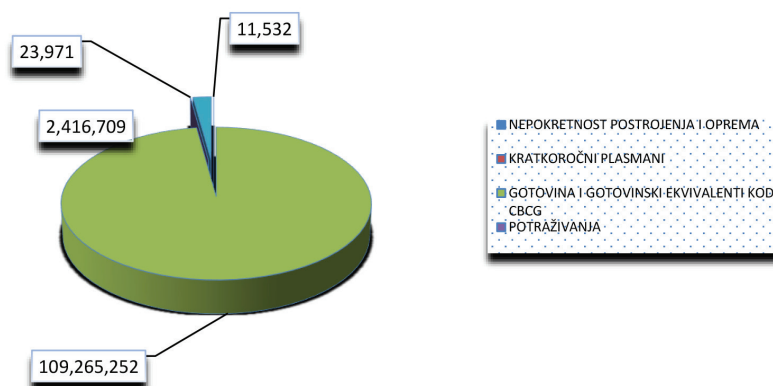
5.2. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (Bilans stanja)

Ukupna Aktiva, odnosno Pasiva Fonda na dan 31.12.2018. godine iznosi 111.717.464 €.

Uvećanje Aktive i Pasive u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu iznosi **16.164.589 €** ili 16,91%, a najvećim dijelom je proizašlo po osnovu neraspoređene dobiti (višak prihoda nad rashodima) za 2018. godinu.

Grafik 16.

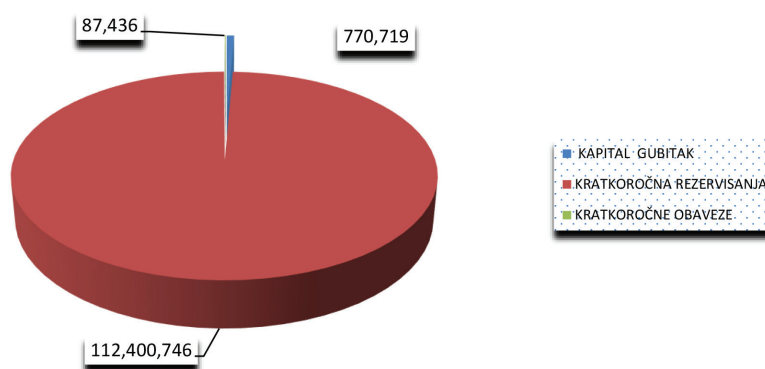
Struktura aktive bilansa stanja na dan 31.12.2018. godine.

U strukturi ukupne aktive 0,01% iznosi oprema (11.532 €), 0,02% potraživanja (23.971€), 2,16 % dugoročni finansijski plasmani 2.416.709€ (državne obveznice-2.200.000€, potraživanja od zaposlenih-216.709€), a 53,09% aktive iznose investirana sredstva kod CBCG (49.947.924€) i 44,70% sredstva koja se nalaze na žiro-računu i blagajni Fonda (59.317.328€).

Grafik 17.

Struktura pasive bilansa stanja na dan 31.12.2018. godine

*izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne pasive kratkoročna rezervisanja iznosi -112.400.746€, kratkoročne obaveze ⁶ -87.436 € i gubitak na kapitalu -770.719€ .

⁶ Ovaj iznos predstavlja obaveze prema dobavljačima, obaveze za kamate prema EBRD i obaveze za kamate na oročene depozite.

5.3. ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Stanje kapitala – **gubitak** na dan 31.12.2018. godine iznosi **770.719 €**.

Gubitak na kapitalu proizilazi iz primjene MRS 37, koji podrazumijeva rezervisanja za događaje koji mogu u narednoj poslovnoj godini bitno uticati na finansijsku poziciju Fonda

Anex: Prihodi i rashodi za 2017 i 2018 godinu i plan prihoda i rashoda za 2019

1	NAZIV	IZVRŠENO 2017	PLAN ZA 2018	IZVRŠENO U 2018	5/3	5/4	PLAN 2019
1	2	3	4	5	6	7	8
A.	UKUPNI PRIHODI	15,015,473	15,433,000	16,827,009	112.06	109.03	18,083,000
A.1.	POSLOVNI PRIHODI	14,632,655	15,045,000	16,593,128	113.40	110.29	17,915,000
A.1.1.	PREMIJA	14,632,655	15,045,000	16,593,128	113.40	110.29	17,915,000
A.1.2.	OSTALO						
A.2.	FINANSIJSKI PRIHODI	382,818	388,000	233,881	61.09	60.28	168,000
A.2.1.	Kamata na oročena sredstva	-	-	-			
A.2.2.	Kamata na državne zapise	286,149	285,000	84,821	29.64	29.76	80,000
A.2.3.	kamata na državne obveznice	88,000	88,000	88,000	100.00	100.00	88,000
A.2.4.	Kazne i penali			60,000			
A.3.	Ostalo	8,669	15,000	1,060	12.23	7.07	
B.	UKUPNI RASHODI	673,741	808,700	113,057,769			774,800
B.1.	POSLOVNI RASHODI	347,660	476,200	112,731,153			442,300
B.1.1.	tr. MATERIJALA I ENERGIJE	7,337	16,000	6,867	93.59	42.92	16,000
B.1.1.1.	tr. Kancelar.	705	1,500	1,476	209.36	98.40	1,500
B.1.1.2.	tr. Zakupa, Goriva, vode,energije, održavanja	6,632	14,500	5,391	81.29	37.18	14,500
B.1.2.	ZARADE, NAKNADE UO I OST LIČ. RASH	227,657	257,700	220,035	96.65	85.38	257,300
B.1.2.1.	Bruto zarada	151,868	165,000	144,961	95.45	87.86	164,300
B.1.2.1.1.	Neto zarada	100,337	107,735	95,067	94.75	88.24	107,000
B.1.2.1.2.	Porez	15,395	17,998	14,810	96.20	82.29	18,000
B.1.2.1.3.	Doprinosi	36,136	39,267	35,084	97.09	89.35	39,300
B.1.2.2.	DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	18,121	19,700	19,459	107.39	98.78	19,700
B.1.2.3.	NAKNADA ČLANOVIMA UO	31,542	45,000	35,307	111.94	78.46	45,300
B.1.2.3.1.	Neto naknada članovima UO	24,223	33,618	26,151	107.96	77.79	33,700
B.1.2.3.2.	Porez	3,109	4,051	3,018	97.07	74.50	4,200
B.1.2.3.3.	Doprinosi	4,210	7,331	6,138	145.80	83.73	7,400
B.1.2.4.	OSTALI LIČNI RASHODI	26,126	28,000	20,308	77.73	72.53	28,000
B.1.2.4.1.	Ostali lični rashodi	4,002		2,200	54.97		
B.1.2.4.2.	Ugovor o djelu	1,718	3,000	1,179	68.61	39.30	3,000
B.1.2.4.3.	Dnevnice	4,617	7,000	4,773	103.37	68.19	7,000
B.1.2.4.4.	Prevoz na službenom putu	8,726	8,000	6,885	78.91	86.06	8,000
B.1.2.4.5.	Smjestaj na službenom putu	7,063	10,000	5,271	74.63	52.71	10,000
B.2.	AMORTIZACIJA I REZERVISANJA	15,198	16,000	112,416,020			16,000
B.2.1.	troškovi amortizacije	15,198	16,000	15,274	100.50	95.46	16,000
B.2.2.	kratkoročna rezervisanja			112,400,746			-
B.3.	OSTALI POSLOVNI RASHODI	97,468	186,500	88,231	90.52	47.31	153,000
B.3.1.	tr. Reklame i propagande	15,613	60,000	5,000	32.02	8.33	60,000
B.3.2.	tr. Strucnih usluga	9,112	28,000	20,503	225.01	73.23	33,000
B.3.2.1.	Revizija	5,500	7,000	5,100	92.73	72.86	12,000
B.3.2.2.	Obrazovanje i usavršavanje	3,612	10,000	7,578	209.80	75.78	10,000
A.3.2.3.	Sprovođenje ankete	-	7,000	5,236		74.80	7,000
B.3.2.4.	Troskovi licenci i autorskih prava	2,896	4,000	2,589	89.40	64.73	4,000
B.3.3.	Članarine međunar. asocijacija	18,672	22,000	17,482	93.63	79.46	20,000
B.3.4.	tr. PTT usluga	2,763	4,500	2,785	100.78	61.89	4,000
B.3.5.	tr. Reprezentacije	5,163	6,000	5,116	99.10	85.27	6,000
B.3.6.	tr. Platnog prometa	5,215	5,000	3,582	68.68	71.64	5,000
B.3.7.	Troškovi naknada za aukcije državnih zapisa	28,922	32,000	14,132	48.86	44.16	15,000
B.3.7.	Ostali rashodi	9,112	25,000	19,631	215.44	78.52	10,000
B.3.7.1.	Organizacija reg. EFDI konferencije	-	15,000	5,496		36.64	
B.3.7.2.	Ostali troškovi	9,112	10,000	14,135	155.13	141.35	10,000
C.	FINANSIJSKI RASHODI	326,081	332,500	326,616	100.16	98.23	332,500
C.1.	Kamata po ugovoru EBRD	152,115	152,500	152,083	99.98	99.73	152,500
C.2.	obaveze za kamate na oročena sredstva	173,966	180,000	174,533	100.33	96.96	180,000
	UKUPAN REZULTAT	14,341,732	14,624,300	(96,230,760)	(670.98)	(658.02)	17,308,200

**FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA,
PODGORICA**

Finansijski iskazi za 2018. godinu

SADRŽAJ

	<u>Strana</u>
Izveštaj nezavisnog revizora	1-2
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu za godinu koja se završila 31. decembra 2018.	3
Iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018.	4
Iskaz o promjenama na kapitalu za godinu koja se završila 31. decembra 2018.	5
Iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završila 31. decembra 2018.	6
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE	7-22
Izveštaj menadžmenta	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

UPRAVNOM ODBORU FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

Izvršili smo reviziju finansijskih iskaza Fonda za zaštitu depozita, Podgorica (u daljem tekstu: „Fond”), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2018. godine, iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima Crne Gore, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim iskazima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima Revizije primjenljivim u Crnoj Gori. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjanjima u finansijskim iskazima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski iskazi sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeci procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih iskaza pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Fonda. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Fonda na dan 31. decembra 2018. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Ostala pitanja

Finansijski iskazi Fonda na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine bili su predmet revizije drugog revizora koji je 4. aprila 2018. godine izrazio mišljenje bez rezerve.

Izveštaj o drugim pravnim i zakonskim zahtjevima

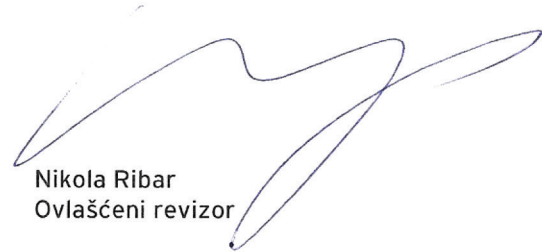
Izvršili smo pregled godišnjeg izvještaja menadžmenta Fonda. Rukovodstvo Fonda je odgovorno za pripremanje godišnjeg izvještaja menadžmenta u skladu sa propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je godišnji izvještaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu. Naše procedure u vezi godišnjeg izvještaja menadžmenta su bile ograničene na procjenjivanje da li su računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izvještaju menadžmenta usklađene sa godišnjim finansijskim izvještajima i nijesu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u godišnji izvještaj menadžmenta koje proističu iz nerevidiranih finansijskih ili drugih evidencija. Po našem mišljenju računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izvještaju menadžmenta su usklađene, po svim materijalno značajnim aspektima, sa finansijskim izvještajima Fonda za godinu koja se završila 31. decembra 2018.

Podgorica, 29. maj 2019. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Danijela Mirković
Partner

Nikola Ribar
Ovlašćeni revizor

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

U hiljadama EUR

Pozicija	Napomena	Tekuća 2018. godina	Prethodna 2017. godina
I. POSLOVNI PRIHODI		16.594.179	14.641.324
Prihodi od prodaje	4	16.593.128	14.632.655
Ostali poslovni prihodi	5	1.051	8.669
II. POSLOVNI RASHODI		(112.731.153)	(347.659)
Troškovi materijala	6	(6.867)	(7.337)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	7	(220.035)	(227.657)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	8	(112.416.020)	(15.198)
Ostali poslovni rashodi	9	(88.229)	(97.467)
A. POSLOVNI REZULTAT		(96.136.974)	14.293.665
Finansijski prihodi	10	172.830	374.149
Finansijski rashodi	11	(326.616)	(326.081)
B. FINANSIJSKI REZULTAT		(153.786)	48.068
I Ostali prihodi	12	60.000	-
II Ostali rashodi	-	-	-
C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		60.000	-
D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		(96.230.760)	14.341.733
H. PORESKI RASHOD PERIODA		-	-
Poreski rashod perioda		-	-
Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda		-	-
I. NETO REZULTAT		(96.230.760)	14.341.733

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Upravnog odbora Fonda na dan 31.05.2019. godine i potpisani su u ime rukovodstva Fonda od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
iskaza

Izvršni direktor

(Slavica Žarić)

(Predrag Marković)

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI NA DAN 31. DECEMBRA 2018

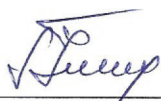
U hiljadama EUR

Pozicija	Napomena	Tekuća 2018. godina	Prethodna 2017. godina
AKTIVA			
A. STALNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	13	166	5.771
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	11.366	20.666
Ostali dugorčni finansijski plasmani	15	2.416.709	2.429.533
B. OBRтна SREDSTVA			
Potraživanja	16	23.971	98.401
Kratkoročni finansijski plasmani	17	-	15.248.441
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	18	109.265.252	77.750.063
UKUPNA AKTIVA		111.717.464	95.552.875
PASIVA			
A. KAPITAL			
Osnovni kapital	19	95.460.041	81.118.308
Nerasporedjena dobit		-	14.341.733
Gubitak		(96.230.760)	-
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE			
OBAVEZE			
Obaveze iz poslovanja		1.628	1.040
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	20	85.808	91.757
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda		-	37
Kratkoročna rezervisanja	21	112.400.746	-
UKUPNA PASIVA		111.717.464	95.552.875

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Upravnog odbora Fonda na dan 31.05.2019. godine i potpisani su u ime rukovodstva Fonda od strane:

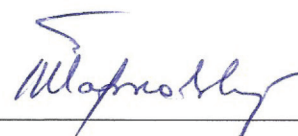
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
iskaza

(Slavica Žarić)

Izvršni direktor

(Predrag Marković)

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31. DECEMBRA 2018

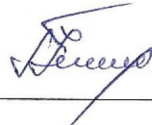
U hiljadama EUR	Osnovni kapital	Nerasporedjena dobit	Gubitak	Ukupno
Stanje na dan, 1. januar 2017. godine	66.949.888	13.168.420	-	81.118.308
Prenos	13.168.420	(13.168.420)	-	-
Neto promjene u 2017. godini	-	14.341.733	-	14.341.733
Stanje na dan, 31. decembar 2017. godine	81.118.308	14.341.733	-	95.460.041
Prenos	14.341.733	(14.341.733)	-	-
Neto promjene u 2018. godini	-	-	(96.230.760)	(96.230.760)
Stanje na dan, 31. decembar 2018. godine	95.460.041	-	(96.230.760)	(770.719)

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

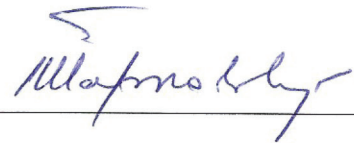
Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Upravnog odbora Fonda na dan 31.05.2019. godine i potpisani su u ime rukovodstva Fonda od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Izvršni direktor

(Slavica Žarić)

(Predrag Marković)

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31. DECEMBRA 2018

U hiljadama EUR	2018	2017
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	16.654.188	14.641.324
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	16.593.128	14.632.655
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	1.060	8.669
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	60.000	-
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(646.217)	(566.940)
isplate dobavljačima i dati avansi	(94.000)	17.438
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(220.035)	(227.657)
Plaćene kamate	(332.182)	(326.081)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	-	(30.640)
	16.007.970	14.074.384
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	15.507.677	414.827
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	246.412	414.827
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	15.261.265	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(459)	(2.042.437)
Odliv po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(459)	(4.091)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	-	(2.038.346)
III. Neto odlivi iz aktivnosti investiranja	15.507.218	(1.627.610)
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
III. Neto priliv iz aktivnosti finansiranja		
	31.515.189	12.446.774
	77.750.063	65.303.289
F. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	109.265.252	77.750.063

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane Upravnog odbora Fonda na dan 31.05.2019. godine i potpisani su u ime rukovodstva Fonda od strane:

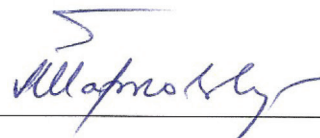
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
iskaza

(Slavica Žarić)

Izvršni direktor

(Predrag Marković)

1. OPŠTE INFORMACIJE O FONDU

Fond za zaštitu depozita, Podgorica (u daljem tekstu „Fond”) osnovan je u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. List CG”, br. 40/2003) i zvanično je počeo sa radom 18. novembra 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Zakonom o zaštiti depozita (Sl. list CG br. 44/10, 40/11 i 47/15), izvršena su dalja usklađivanja sa Direktivom EU 94/19 EC (povećanje nivoa zaštite sa EUR 5,000 na EUR 50,000, kao i skraćenje rokova isplate garantovanih depozita sa 90 na 20 dana), a takođe izvršeno je razdvajanje upravljačke i rukovodne funkcije samog Fonda i to tako što su organi Fonda podijeljeni na Upravni odbor i direktora Fonda. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita (Sl. list CG br. 47/15) ovaj rok je dodatno skraćen na 15 dana.

Poslovne banke, koje imaju licencu Centralne banke Crne Gore, su dužne da, na ime zaštite depozita, plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđenim Zakonom o zaštiti depozita.

Osnovna djelatnost Fonda je da ostvaruje zaštitu depozita u bankama i obavezan je da pri nastanku slučaja (tzv. „zaštićeni slučaj”) u kojem se vrši isplata garantovanih depozita isplati garantovane depozite, kao što se zahtijeva prema Zakonu o zaštiti depozita. Zaštita depozita obuhvata depozite položene kod banke prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad bankom. Počev od 1. januara 2013. godine Fond će vršiti isplatu garantovanih do iznosa od EUR 50,000 po deponentu, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod banke nad kojom je otvoren stečajni postupak. U prelaznom periodu od 1. januara do 31. decembra 2011. godine taj iznos je iznosio EUR 20,000, odnosno od 1. januara do 31. decembra 2012. godine EUR 35,000

Sjedište Fonda je u Podgorici, ul. Miljana Vukova bb.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Fond ima sedam zaposlenih (31. decembra 2017. godine sedam zaposlenih).

Članovi Upravnog odbora Fonda

Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) imenuje Upravni odbor od tri člana. Jednog člana Upravnog odbora na predlog Ministarstva finansija, a jednog na predlog Udruženja banaka i finansijskih institucija. Na dan objavljivanja ovih finansijskih iskaza, Upravni Odbor Fonda čine članovi čija su imena prikazana u pregledu koji slijedi:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Pozicija</u>
Vujačić Dejan	Direktor sektora za kontrolu banaka u CBCG, Predsjednik Upravnog odbora. (do 09.09.2018 godine predsjednik Upravnog odbora Darko Bulatović, Direktor sektora za kontrolu banaka u CBCG
Jovović Jelena	Načelnik u ministarstvu finansija (član Upravnog odbora od 10.09.2018). Do 09.09.2018 Radulović Ivan – načelnik u ministarstvu finansija – član Upravnog odbora. Do 05.06.2018 godine Dr. Bojana Bošković, Generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta, član Upravnog odbora,
Đoković Nebojša	Savjetnik za ekonomska pitanja u UBCG, član Upravnog odbora od 10.09.2018. godine (do 09.09.2018. godine, Prof. Dr. Marko Backović - član Upravnog odbora, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Fond ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja statutarne finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG“, br. 52/16) i Pravilniku o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. list CG“, br. 5/2011, Sl. list CG, br. 52/2016).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Dakle, samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (osim MSFI 7), kao i novodonijeti MSFI 10, 11, 12 i 13 koji se primjenjuju od 2013. godine. Imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih iskaza Fonda, priloženi finansijski iskazi se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS i ne mogu se tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama.

Fond je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivao računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

2.2. Zvanična valuta izvještavanja

Finansijski iskazi prezentovani su u eurima (EUR) - zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Fonda, i sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u hiljadama (EUR 000), osim ukoliko je drugačije navedeno.

2.3. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Fonda korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, ostala rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS 37 i dr.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja

Priloženi finansijski iskazi za 2018. godinu sastavljeni su uz pretpostavku njegovog kontinuiranog nastavka poslovanja i ne sadrže korekcije, koje bi eventualno bile potrebne ukoliko Fond ne bude u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem u skladu sa konceptom stalnosti poslovanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih iskaza su navedene u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1 Priznavanje prihoda

3.1.1. *Prihodi od premija na zaštitu depozita*

Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su poslovne banke u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 44/10, 40/11 i 47/15) i Odluci o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije koju banke plaćaju Fondu („Sl. list CG“ br. 76/17).

Prihodi od premija za zaštitu depozita Fonda obezbjeđuju se iz:

- početnih premija;
- redovne premije.

Banka kojoj je izdata dozvola za rad od strane Centralne banke Crne Gore dužna je da, prije početka obavljanja djelatnosti, na račun Fonda uplati početnu premiju u iznosu EUR 50,000.

Banke su dužne da godišnje premije za zaštitu depozita uplaćuju Fondu u ratama tromjesečno, odnosno kroz redovnu premiju, s tim da se početak tromjesečja računa od prvog dana januara, aprila, jula i oktobra tekuće godine. Osnovicu za obračun redovne premije čini prosjek ukupnih depozita banke posljednjeg dana svakog mjeseca u prethodnom tromjesečju. Stopa za obračun redovne premije ne može biti viša od 0,5%. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita iz jula 2015. godine ova stopa ne može biti viša od 0,8%. Odluka o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna donosi Upravni odbor, po pravilu do kraja novembra tekuće godine za narednu. Banke su dužne da redovnu premiju plaćaju početkom tromjesečja za tekuće tromjesečje, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema fakture Fonda.

Fond je u toku 2018. godine obračunavao godišnju premiju. Visina stope godišnje premije utvrđuje se za svaku poslovnu godinu i objavljuje se u Službenom listu Crne Gore.

Odlukom o utvrđivanju visine redovne premije, Upravni odbor može utvrditi različite visine premije prema rejtingu i stepenu rizičnosti poslovanja pojedinih banaka (diferencirane premije).

Kada sredstva Fonda dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, Upravni odbor Fonda može donijeti odluku o smanjenju stope redovne premije, odnosno privremeno obustaviti naplatu redovne premije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2 Naknade zaposlenima

3.2.1. *Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih*

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Fond je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih.

Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Fond je, takođe, obavezan da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

3.2.1. *Obaveze po osnovu otpremnina*

Sadašnja vrijednost ostalih budućih obaveza po Opštem kolektivnom ugovoru kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva Fonda nema materijalno značajnog efekta na finansijske iskaze posmatrane u cjelini i zbog toga u ovim finansijskim iskazima nijesu izvršena rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih.

3.3 Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan iskaza o finansijskoj poziciji objavljenih od strane Centralne banke Crne Gore.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

3.4 Pozitivne i negativne kursne razlike

Prije Izmjena Zakona o zaštiti depozita iz jula 2015. godine, Fond je bio oslobođen plaćanja poreza, dažbina i taksi pri obavljanju poslova zaštite depozita. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita iz jula 2015. godine Fond je poreski obveznik u skladu sa Zakonom. Fond je obavezan da plaća poreze i doprinose na zarade zaposlenih u skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori. U skladu sa Članom 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG", br. 65/01 od 31.12.2001, 12/02 od 15.03.2002, 80/04 od 29.12.2004, Sl. list CG", br. 40/08 od 27.06.2008, 86/09 od 25.12.2009, 40/11 od 08.08.2011, 14/12 od 07.03.2012, 61/13 od 30.12.2013. godine) koji je Lex specialis, javni fondovi su oslobođeni plaćanja poreza na dobit.

3.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti i odnose se na kupljene softvere. Nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja navedenih ulaganja u stanje funkcionalne upotrebljivosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6 Nekretnina, postrojenja i oprema

Oprema se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne ukupne akumulirane gubitke zbog obezvrjeđenja vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki priznaju se kao rashod perioda. Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

3.7 Amortizacija

Amortizacija nematerijalnih ulaganja i opreme obračunava se na nabavnu vrijednost, primjenom proporcionalnog metoda u cilju otpisa u toku njihovog korisnog vijeka trajanja.

Primijenjene stope amortizacije su sljedeće:

<u>Glavne grupe sredstava</u>	<u>Stopa (%)</u>
Licence za korišćenje softvera	20.00%
Računari i računarska oprema	20.00 – 33.33%
Tehnička oprema	12.50 – 20.00%
Kancelarijski namještaj	10.00 – 12.50%

3.8 Finansijski instrumenti

Finansijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: „Dugoročni plasmani“, „Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća“, „potraživanja“ i „novčana sredstva i novčani ekvivalenti“. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8 Finansijski instrumenti (nastavak)

Metod efektivne kamatne stope je metod obračuna amortiziranog troška finansijske imovine i rasporeda prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

3.8.1. *Metod efektivne kamante stope*

Metod efektivne kamatne stope je metod obračuna amortiziranog troška finansijske imovine i rasporeda prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

3.8.1. *Dugoročni plasmani*

Dugoročne finansijske plasmane čine obveznice koje se drže do dospjeća i dati krediti radnicima.

Obveznice koje izdaje Crna Gora, emitovane u novembru 2016. godine, sa rokom dospjeća glavnice 16.11.2020. godine i kamatonosnim kuponima koji dopijevaju godišnje, kupljene su po nominalnoj vrijednosti (kamatna stopa 4%), i knjigovodstveno se vode kao hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća. Fond može prodati obveznice u slučaju nedostatka sredstava za isplatu garantovanog depozita ukoliko bi došlo do stečaja neke od poslovnih banaka u Crnoj Gori. Dana 16.11.2016. godine dospio je i naplacen prvi kamatonosni kupon, 16.11.2017. godine, drugi, a 16.11.2018 godine treći kamatonosni kupon u iznosu od po EUR 88,000.

Kreditni se inicijalno priznaju po fer vrijednosti. Naknadno se mjere po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Razlika između fer vrijednosti na dan priznavanja i raspodijeljenih sredstava priznaje se kao unaprijed plaćene beneficije zaposlenih u okviru dugoročnih potraživanja od zaposlenih. Unaprijed plaćena primanja zaposlenih se amortizuju u toku perioda primanja beneficija. Period primanja je očekivani radni vijek zaposlenog, i ne može biti duži od perioda na koji je odobren kredit.

3.8.3. *Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća*

Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplata i fiksnim dospijecem, i za koja rukovodstvo Fonda ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ulaganja koja se drže do dospjeća se odnose na Državne zapise emitovane od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Navedeni plasmani iskazani su po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjeno za umanjeno vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

3.8.4. *Potraživanja iz poslovnih odnosa*

Potraživanja po osnovu premija i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa sa fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu mjere se po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjeno za umanjeno vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

3.8.5. *Novčana sredstva i novčani ekvivalenti*

U iskazu o novčanim tokovima, pod novčanim sredstvima i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod Centralne banke Crne Gore i novčana sredstva oročena preko Asset menadžera - Centralne banke Crne Gore, na period do tri mjeseca, koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8 Finansijski instrumenti (nastavak)

3.8.6. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih iskaza.

Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica – strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili premije; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja po osnovu premija umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u iskazu o ukupnom rezultatu.

Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz iskaz o ukupnom rezultatu u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

3.8.7. Prestanak priznavanja finansijske imovine

Fond prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Fond ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Fond nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

3.8.8. Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze se naknadno vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda obračuna troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

3.8.9. Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Fond prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Fonda otpuštene, otkazane ili ističu.

3.9 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada je u većoj mjeri vjerovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze. fRezervisanje se odmjerava po sadašnjoj vrijednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primjenom diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vrijednosti za novac i rizike povezane sa obavezom.

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2018. GODINE

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje u 2018. godini iznose EUR 16.593.128 (u 2017. godini: EUR 14.632.655) i odnose se na prihode od premija za zaštitu depozita. Prihodi od premija za zaštitu depozita predstavljaju sredstva koja su poslovne banke u Crnoj Gori u obavezi da uplate Fondu u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 44/10, 40/11 i 47/15) i Odluci o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije za 2018. godinu koju banke plaćaju Fondu („Sl. list CG“ br. 76/17).

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Prihodi od refundacija koji su u 2018. godini iznosili EUR 1.051 (u 2017. godini: EUR 8.669) odnose se na refundacije po osnovu bolovanja za jednog zaposlenog.

6. TROŠKOVI MATERIJALA

U EUR	2018.	2017.
Troškovi goriva i energije	5.094	6.058
Troškovi ostalog materijala	1.773	1.279
Ukupno	6.867	7.337

7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U EUR	2018.	2017.
Troškovi bruto zarada	144.961	151.868
Doprinosi na zarade na teret poslodavaca	19.459	18.602
Naknade članovima Upravnog odbora	35.307	31.542
Troškovi službenih putovanja	16.930	20.388
Ostali lični rashodi	3.378	5.257
Ukupno	220.035	227.657

8. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

U EUR	2018.	2017.
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja (Napomena 13)	5.605	5.605
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 14)	9.669	9.593
Troškovi rezervisanja po osnovu isplate garantovanih depozita (Napomena 21)	112.400.746	-
Ukupno	112.416.020	15.198

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU
31. DECEMBRA 2018. GODINE****9. OSTALI POSLOVNI RASHODI**

U EUR	2018.	2017.
Troškovi reklame i propagande	10.236	15.613
Troškovi naknada - zapisi	14.132	28.648
Troškovi članarina	17.482	16.964
Troškovi obuke - obrazovanja	13.074	3.831
PTT usluge	2.785	2.763
Troškovi održavanja	11.665	6.857
Ostali rashodi	18.855	22.791
Ukupno	88.229	97.467

10. FINANSIJSKI PRIHODI

U EUR	2018.	2017.
Prihodi od kamata - državni zapisi	84.830	286.149
Prihodi od kamata - državne obveznice	88.000	88.000
Ukupno	172.830	374.149

11. FINANSIJSKI RASHODI

U EUR	2018.	2017.
Troškovi kamata – EBRD	152.083	152.115
Troškovi kamata – oročeni depoziti	174.533	173.966
Ukupno	326.616	326.081

Dana 8. novembra 2010. godine Fond je sa EBRD zaključio Ugovor o "Stand-by" – kreditnom aranžmanu, na iznos od EUR 30.000.000. Ova sredstva bi bila stavljena na raspolaganje Fondu u slučaju da sredstva Fonda ne bi bila dovoljna za pokriće garantovanog depozita (stečaj banke) u nekoj od banaka iz sistema. Kredit se daje na 15 godina, uz mogućnost da se isti iskoristi u narednih 7 godina. Kamatna stopa od 0,50% se obračunava i plaća u periodu do povlačenja sredstava, a 1,00% u periodu nakon povlačenja sredstava.

Radi očuvanja finansijske stabilnosti i sprečavanja mogućih događaja koji mogu uzrokovati pad povjerenja deponenata u bankarski sistem, Fond je, uz saglasnost Ministarstva finansija, u novembru 2017 godine sklopio Aneks čime je ovaj ugovor produžen na godinu dana. U novembru 2018. godine Ugovor je po drugi put (Aneksom II) produžen za godinu dana uz iste uslove kao iz osnovnog ugovora, s tim da je rok povlačenja sredstava jedna godina, a period otplate 6 (šest) godina.

12. OSTALI PRIHODI

Ostali prihodi u iznosu od EUR 60.000 na dan 31. Decembra 2018. godine se u cjelosti odnose na prihode naplaćene po osnovu kazni i penala.

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU
31. DECEMBRA 2018. GODINE

13. NEMATERIJALNA IMOVINA

U EUR	<u>Nematerijalna imovina</u>
Nabavna vrijednost	
Stanje 1. januar 2017.	42.884
Nabavke	-
Stanje, 31. decembar 2017	<u>42.884</u>
Nabavke	-
Stanje, 31. decembar 2018	<u>42.884</u>
Ispravka vrijednosti	
Stanje 1. januar 2017.	31.508
Obračunata amortizacija (Napomena 8)	5.605
Stanje, 31. decembar 2017.	<u>37.113</u>
Obračunata amortizacija (Napomena 8)	5.605
Stanje, 31. decembar 2017.	<u>42.718</u>
Neto sadašnja vrijednost	
Stanje, 31. decembra 2017.	<u>5.711</u>
Stanje, 31. decembra 2018.	<u>166</u>

14. OPREMA

U EUR	<u>Oprema</u>
Nabavna vrijednost	
Stanje 1. januar 2017.	94.473
Nabavke	4.092
Prodaja	-
Stanje, 31. decembar 2017	<u>98.565</u>
Nabavke	369
Prodaja	-
Stanje, 31. decembar 2018	<u>98.934</u>
Ispravka vrijednosti	
Stanje 1. januar 2017.	68.306
Obračunata amortizacija (Napomena 8)	9.593
Prodaja	-
Stanje, 31. decembar 2017.	<u>77.899</u>
Obračunata amortizacija (Napomena 8)	9.669
Prodaja	-
Stanje, 31. decembar 2017.	<u>87.568</u>
Oprema u pripremi 31. decembra 2017.	
Neto sadašnja vrijednost	
Stanje, 31. decembra 2017.	<u>20.666</u>
Stanje, 31. decembra 2018.	<u>11.366</u>

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU
31. DECEMBRA 2018. GODINE****15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI**

U EUR	31.12.2018.	31.12.2017.
Ulaganja u državne obveznice	2.200.000	2.200.000
Zajmovi dati zaposlenim – stambeni krediti	216.709	229.533
Ukupno	2.416.709	2.429.533

Ulaganja u državne obveznice se odnose na plasmane u obveznice Crne Gore u iznosu od EUR 2,200,000 sa rokom dospjeća u 2020. godini i kamatonosnim kuponima koji dospijevaju godišnje na iznos od EUR 88,000 (kamatna stopa 4% na godišnjem nivou).

Zajmovi dati zaposlenim se odnose na stambene kredite odobrene 2015. godine. Krediti su inicijalno odobreni sa rokom dospjeća 15 odnosno 30 godina. Otplaćuju se u jednakim mjesečnim anuitetima. Tokom 2018. godine otplaćeno je EUR 12.824 (2017: EUR 12.824).

Dospijeće potraživanja po osnovu datih dugoročnih kredita zaposlenim sa stanjem na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine prikazano je u narednoj tabeli (dospijeće nediskontovanih budućih novčanih tokova).

Rok dospjeća	31.12.2018.	31.12.2017.
Do 1 godine	12.824	12.824
1 do 3 godine	25.648	25.648
3 do 5 godina	25.648	25.648
Preko 5 godine	165.413	178.237
Ukupno krediti	229.533	242.357
Minus: kratkoročni dio (Napomena 16)	(12.824)	(12.824)
Ukupno	216.709	229.533

16. POTRAŽIVANJA

U EUR	31.12.2018.	31.12.2017.
Potraživanja za kamate - državni zapisi	-	73.591
Potraživanja za kamate - državne obveznice	11.090	11.090
Stambeni krediti dati zaposlenim	12.824	12.824
Ostala potraživanja	57	896
	23.971	98.401

17. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani - državni zapisi, koji sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 15,248,441 predstavljaju dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje Centralna banka u ime Ministarstva finansija Crne Gore. Cjelokupan iznos državnih zapisa je dospio i naplaćen u toku 2018. godine pri čemu je ostvaren prinos od EUR 73.591.

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2018. GODINE

18. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U EUR	31.12.2018.	31.12.2017.
Gotovina na žiro računu CBCG	59.317.248	27.622.034
Kamatonosni depoziti	49.947.924	50.127.990
Blagajna	80	39
	<u>109.265.252</u>	<u>77.750.063</u>

U skladu sa Ugovorom o upravljanju sredstvima koji je stupio na snagu 7. maja 2012. godine, Upravni odbor Fonda je angažovao i ovlastio Centralnu banku da kao Asset menadžer upravlja raspoloživim sredstvima Fonda. U skladu sa navedenim, Centralna banka daje naloge za ulaganje u depozite i kupovinu i prodaju portfolio investicija za račun Fonda kod banke ili dilera kojeg odabere i koji, prema informacijama dostupnim Centralnoj banci, nudi sigurnost, likvidnost i najpovoljniji prinos za Fond u datom trenutku.

Primarni cilj svih investicionih odluka jeste sigurnost, u cilju zaštite kapitala Fonda. Fond investira sredstva u dužničke instrumente, koje je jedna od međunarodno priznatih agencija za rangiranje, minimalno rangirala oznakom: Standard & Poor's A/A- 1, Moody's A2/P-1, Fitch A/F1. Investicije u akcije i investicije koje nose veći rizik su isključene:

- dužničke hartije od vrijednosti u EUR izdate od banke, finansijske institucije ili države koje imaju kreditni rejting utvrđen od međunarodno priznatih rejting agencija, a koji nije niži od rejtinga „A“ ili „P1“;
- depozite u EUR, položeni u bankama zemalja članica EU ili OECD koje imaju kreditni rejting utvrđen od međunarodno priznate rejting agencije, a koji nije niži od rejtinga „P1“.

Izuzetno od prethodno navedenog, Fond može investirati sredstva i u dužničke hartije od vrijednosti u EUR izdate i garantovane od strane države Crne Gore u iznosu od 20% ukupnog investicionog portfolija, kao i depozite u EUR kod Centralne banke.

Centralna banka će upravljati sredstvima Fonda samostalno, bez posebnih instrukcija, u skladu sa aktima Centralne banke za upravljanje međunarodnim rezervama, a poštujući pri tome načela Investicione politike Fonda.

U skladu sa uslovima Ugovora o Asset menadžmentu, na raspoloživa sredstva Fonda obračunava se kamata koja se pripisuje depozitu, osim u slučaju kada Fond naloži drugačije. Na dan 31. decembra 2018. godine na kratkoročne oročene depozite Fonda u iznosu od EUR 49.947.924 obračunavaju se negativne kamatne stope od 0.35% do 0.38%.

FOND ZA ZAŠTITU DEPOZITA, PODGORICA**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA GODINU ZAVRŠENU
31. DECEMBRA 2018. GODINE****19. KAPITAL**

U EUR	31.12.2018.	31.12.2017.
Osnovni kapital	95.460.041	81.118.308
Neraspoređena dobit	-	14.341.733
Akumulirani gubitak	(96.230.760)	-
Ukupno	(770.719)	95.460.041

Fond za zaštitu depozita osnovan je 2003 godine, Zakonom o zaštiti depozita (Sl. List RCG br.40/2003). Obzirom da je Fond osnovan zakonom, nije uplaćivan osnivački ulog, već ukupan kapital predstavlja akumuliranu dobit za period od osnivanja do 31.12.2018. godine.

20. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

U EUR	31.12.2018.	31.12.2017.
Obaveze po osnovu kamata EBRD	60.833	60.866
Obaveze po osnovu kamata –kamatonosni depoziti	24.975	30.506
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	-	385
Ukupno	85.808	91.757

21. KRATKOROČNA REZERVISANJA

Kratkoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2018. godine se u cjelosti odnose na isplatu garantovanih depozita u skladu sa obavezama Fonda po osnovu Zakona o zaštiti depozita zbog nastanka “zasštićenog slučaja” odnosno pokretanja stečajnog postupka u Invest Banka Montenegro a.d.. Podgorica i Atlas Banci a.d. Podgorica (Napomena 24).

22. FINANSIJSKI INSTRUMENTI**22.1 Kategorije finansijskih instrumenata**

U EUR	31.12.2018.	31.12.2017.
Finansijska sredstva		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	109.265.252	77.750.063
Kratkoročni finansijski plasmani	-	15.248.441
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2.416.709	2.429.533
Potraživanja	23.971	98.401
Ukupno	111.750.932	95.526.438
Finansijske obaveze		
Obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze i PVR	87.437	92.834

22. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

22.2 Upravljanje finansijskim rizicima

Fond je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložen određenim finansijskim rizicima i to:

22.2.1 Tržišnim rizicima,

22.2.2 Riziku likvidnosti i

22.2.3 Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Fondu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Fonda u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Fond ne koristi derivativne finansijske instrumente u bilo kojoj formi osiguranja protiv gubitaka usled rizika. Postoji formalni okvir za upravljanje finansijskim rizicima koji je uspostavljen u Fondu i koji je u nadležnosti Upravnog odbora Fonda..

22.2.1 Tržišni rizik

Rizik od promjene kursa stranih valuta

Fond nije izložen riziku od promjene kursa valuta jer obavlja svoje poslovanje u funkcionalnoj valuti okruženja. Jedini rizik promjena kursa valuta može se vezati za nastanak “zaštićenog slučaja”, kada se svi depoziti koji su u drugoj valuti držani na računu banke u stečaju isplaćuju u Eurima.

Rizik od promjene kamatnih stopa

Fond je izložen raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Fonda je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospijevaju za naplatu u različito vrijeme ili u različitim iznosima.

Rizik od promjene ostalih cijena

Rizik od promjene ostalih cijena uključuje promjenu cijene kapitala, promjenu cijene roba, rizik od prijevremenog plaćanja i rizik rezidualne vrijednosti. Fond nije značajno izloženo ovim vrstama rizika.

22.2.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Fond neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa, rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru kao i rizik nemogućnosti da se isplate obaveze u roku dospjeća.

Upravni odbor Fonda je odgovoran za praćenje nivoa kratkoročnog finansiranja i uravnoteženje potreba kratkoročnog i dugoročnog finansiranja u skladu sa definisanim politikama investiranja.

22.2.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Fonda kao rezultat kašnjenja clijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Fonda po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkročnih i dugoročnih finansijskih plasmana.

22. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**22.3 Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)**

Poslovna politika Finda je da objelodani informacije o pravičnoj (fer) vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Fonda procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

U EUR

Finansijska sredstva	31.12.2018.		31.12.2017	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer Vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer Vrijednost
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	109.265.252	109.265.252	77.750.063	77.750.063
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	15.248.441	15.248.441
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2.416.709	2.416.709	2.429.533	2.429.533
Potraživanja	23.971	23.971	98.401	98.401
Ukupno	111.750.932	111.750.932	95.526.438	95.526.438
Finansijske obaveze				
Obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze i PVR	87.437	87.437	92.834	92.834

23. SUDSKI SPOROV I

Na dan 31. decembra 2018. godine protiv Fonda se ne vodi ni jedan sudski spor .

24. DOGADJAJI NAKON DATUMA BILANSA

Na dan 07. Decembra 2018. godine, Centralna banka je uvela prinudnu upravu u Invest Banka Montenegro a.d. Podgorica i Atlas banka a.d. Podgorica.

Dana 4 januara 2019. godine Savjet Centralne banke Crne Gore donio je rješenje broj 0101-10202-3/2018 kojim se u Invest Banka Montenegro a.d. (IBM) uvodi stečaj.

Odmah po prijemu navedenog rješenja, Fond je obavijestio deponente o nastanku “zaštićenog slučaja” putem saopštenja za javnost i putem obavještenja deponentima IBM banke, koje je objavljeno 5 januara u tri štampana medija, koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore.

Na osnovu prethodno sprovedenog postupka izbora banke isplatioca, Fond je izabrao tri banke koje će vršiti isplatu garantovanih depozita IBM banke u stečaju.

Nakon preuzimanja podataka od stečajnog upravnika Fond je obavijestio deponente IBM banke o izabranim bankama isplatiocima, mjestu i vremenu gdje deponenti mogu preuzeti svoj garantovani depozit, a sve u skladu sa Odlukom o načinu i postupku isplate garantovanih depozita (Sl. List CG br. 76/17 i 17/19).

Fond je 28.01.2019. godine počeo isplatu garantovanih depozita za 2.677 deponenta IBM u stečaju. Ukupna obaveza po osnovu garantovanih depozita iznosi EUR 22.333.240. Do dana sačinjavanja izvještaja deponentima IBM isplaćeno je 77% ukupne obaveze Fonda

Dana 5. aprila rješenjem CB CG br. 0101-3292-4/2019 uveden je stečaj u Atlas banci ad. Podgorica.

Fond je i u ovom slučaju sproveo istu proceduru obavještanja javnosti i deponenta kako kod IBM u stečaju, u rokovima i na način kako je predviđeno Odlukom. Fond je počeo isplatu garantovanih depozita za deponente Atlas banke dana 24. aprila 2019. godine. Ukupan broj deponenata koji imaju garantovani depozit kod Atlas banke ad u stečaju je 90.063. Ukupan iznos potraživanja po osnovu garantovanih depozita iznosi EUR 90.067.506. Do dana sačinjavanja izvještaja isplaćeno je 55% ukupne obaveze Fonda.

Fond se nalazi u trećem redu prioriteta kod isplate iz stečajne mase. Stečajni upravnik IBM je izvršio isplate i rezervisanja za prva dva reda prioriteta i nakon toga, dana 03. aprila 2019. godine izvršio povraćaj sredstava iz stečajne mase IBM u iznosu od EUR 10.000.000. Očekujemo da će do kraja maja iz stečajne mase IBM biti isplaćeno još oko EUR 2.000.000.

Sva sredstva, koja su se nalazila na računima banaka u inostranstvu, a kojima je CB CG upravljala po osnovu Ugovora o asset menadžmentu, prenesena su na račun Fonda dana 25 aprila 2019 godine.

Imajući u vidu vrijednost imovine Atlas banke ad. u stečaju Podgorica, te procjene sredstava koja se iz stečajne mase isplaćuju prvom i drugom redu prioriteta, mišljenja smo da će povrat sredstava isplaćenih za garantovane depozite biti u 100% iznosu.

Do 30 aprila 2019 godine, obračunate su i naplaćena prva i druga rata redovne premije u iznosu od EUR 8.343.383.

Na dan 30. aprila 2019. godine, sredstva Fonda raspoloživa za isplatu garantovanih depozita su iznosila EUR 81.029.243 (EUR 49.334.752 na računu kod Centralne banke Crne Gore; EUR 30.121.342 na datim avansima za isplatu deponentima Atlas banke ad. u stečaju i EUR 1.573.149 na datim avansima za isplatu deponentima IBM ad. u stečaju), dok su obaveze po osnovu neisplaćenih garantovanih depozita iznosile EUR 60.773.643. Pored pomenutih sredstava, Fond raspoloživo i sa Stand-by” – kreditnim aranžmanom, na iznos od EUR 30.000.000 kao što je objelodanjeno u Napomeni 11.

Predlog Zakona o zaštiti depozita upućen je dana 25.aprila 2019. godine Ministarstvu finansija, radi dobijanja mišljenja od Evropske komisije (zajedno sa ostalim Zakonima koje je predložila CB CG), a koji su, prema novom planu rada Vlade i Skupštine, predloženi za usvajanje u III kvartalu 2019 godine.

Na osnovu raspisanog konkursa za imenovanje direktora Fonda, Upravni odbor je na sjednici od 11. februara.2019. godine za direktora Fonda, na period od 4 godine, imenovao Predraga Markovića, diplomiranog ekonomistu.

Fond za zaštitu depozita

Br.487/1

Podgorica, 13.05.2019. god.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA

Obaveza sastavljanja godišnjeg Izvještaja Menadžmenta utvrđena je članom 14 Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br. 52/16).

Ovim Izvještajem obuhvaćeni su:

- I. Organizaciona struktura i opis poslovnih aktivnosti Fonda za zaštitu depozita** (u daljem tekstu Fond) i podjela ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju i rukovođenju na Upravni odbor Fonda i direktora Fonda;
- II. Rezultati poslovanja Fonda u 2018. godini;**
- III. Aktivnosti Fonda u 2018. godini sa osvrtom na:**
 - a) Isplatu garantovanih depozita;
 - b) Investicione aktivnosti;
 - c) Finansijski instrumenti značajni za procjenu finansijskog položaja
 - d) Produženje roka za "Stand-by" aranžman sa EBRD;
 - e) Aktivnosti na usaglašavanju propisa sa Direktivama EU;
- IV. Društveno odgovorno poslovanje;**
- V. Zaposleni;**
- VI. Zaštita podataka;**
- VII. Zaštita životne sredine;**
- VIII. Procjena rizika**
- IX. Transparentnost poslovanja;**
- X. Obaveze u narednom periodu za nastavak poslovanja Fonda.**
- XI. Događaji nakon datuma izvještajnog perioda**

I Fond za zaštitu depozita (organizaciona struktura i opis poslovnih aktivnosti)

Fond je osnovan Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list RCG" br. 40 /2003), upisan u Zavod za Statistiku pod brojem 07-12/40/03 i matičnim brojem 02417596 sa adresom u ulici Miljana Vukova bb, Podgorica. Savjet Centralne banke Crne Gore imenovao je Upravni odbor Fonda 12.07.2004. godine, a Fond je zvanično počeo sa radom oktobra 2004. godine.

Osnovni cilj Fonda je zaštita deponenata od gubitka depozita ili dijela depozita u slučaju da dođe do stečaja banke, čime Fond daje dodatan doprinos očuvanju stabilnosti bankarskog i ukupnog finansijskog sistema. Sve banke (11), koje su u tom periodu imale dozvolu za rad izdatu od Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu "Centralna banka") postale su članice Fonda. Za početak rada Fonda, Centralna banka je obezbijedila finansijska sredstva u iznosu od **62.500 €**.

Pored navedenih sredstava Vlada Velike Britanije preko DFID donirala je Fondu računarsku opremu i softver za isplatu garatnovanih depozita u iznosu od **13.774€**.

Na osnovu Ugovora o donaciji, koji je potpisan između Vlade Savezne Republike Njemačke i Vlade Republike Crne Gore 04.01.2007. godine, Vlada Savezne Republike Njemačke je, preko svoje Razvojne banke (KfW), obezbijedila donaciju Fondu u iznosu od **3,0 miliona €** (od čega 0,5 miliona € za tehničku pomoć, a 2,5 miliona € finansijske pomoći) za finansiranje projekta osposobljavanja Fonda za vršenje svoje funkcije. Protokol o završetku projekta potpisan je 2012. godine i njime je konstatovano da je tehnička pomoć u iznosu od 0,5 miliona € iskorištena, te da su sve planirane aktivnosti na osposobljavanju Fonda za redovnu djelatnost uspješno završene i da sredstva donacije u iznosu od 2,5 miliona (sa pripadajućim kamatama) mogu da se koriste bez ograničenja.

Fond je krajem 2005. godine, fakturisao i naplatio početnu premiju. Početkom 2006. godine Fond je fakturisao i naplatio redovnu godišnju premiju za zaštitu depozita po stopi od 0,25% godišnje, a osnovicu čine ukupni depoziti banaka.

Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list CG" br.44 /10) Fond je u najvećem dijelu normativno usaglasio svoj status sa direktivom EU br 19/94 i izmjenama i dopunama 14/09. Ovim izmjenama visina garantovanog depozita je kroz tranzicioni period od tri godine podignuta sa **5.000 €** na **50.000 €**. Radi dostizanja planiranog koeficijenta pokrića garantovanih depozita sredstvima Fonda, Upravni odbor je u tranzicionom periodu povećao stopu premije za zaštitu depozita na 0,50% ukupnih depozita (u 2011. na 0,33 %, u 2012. na 038 %, u 2013. na 0,46 % a od 2014. do sada 0,50%).

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita ("Službeni list CG" br. 47/15) skraćen je rok za početak isplate garantovanog depozita na 15 dana od dana kada Centralna banka oduzme dozvolu za rad nekoj od banaka.

Fond nema poslovnih jedinica.

a) Upravni odbor Fonda

Uslovi za imenovanje članova Upravnog odbora, kao i ovlaštenja i obaveze Upravnog odbora definisani su Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list CG" br. 44/10, 40/11 i 47/15). Upravni odbor Fonda ima tri člana. Savjet Centralne banke imenuje Upravni odbor, s tim da jednog člana imenuje na predlog Udruženja banaka i jednog na predlog Ministarstva finansija. Upravni odbor Fonda čine:

- Vujačić Dejan, direktor sektora za kontrolu banaka – predsjednik Upravnog odbora od 10.09.2018. godine (do 09.09.2018. godine, Bulatović Darko, direktor sektora u CBCG);
- Jovović Jelena, načelnik u Ministarstvu finansija – član Upravnog odbora od 10.09.2018. godine (do 09.09.2018. godine Ivan Radulović, načelnik u Ministarstvu finansija; do 05.06.2018. godine, Bošković Bojana, direktor direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija) i
- Đoković Nebojša, savjetnik za ekonomska pitanja u UBCG, član Upravnog odbora od 10.09.2018. godine (do 09.09.2018. godine, Backović Marko, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu).

Upravni odbor ima ovlaštenja definisana Zakonom o zaštiti depozita i Statutom Fonda, a svoj rad je regulisao Poslovníkom o radu Upravnog odbora.

Upravni odbor ima sledeća ovlaštenja:

- 1) imenuje direktora Fonda;
- 2) donosi Statut Fonda;
- 3) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom;
- 4) utvrđuje visinu stope za obračun premija;
- 5) donosi finansijski plan;
- 6) usvaja godišnje finansijske izvještaje i razmatra mišljenje i izvještaj revizora;
- 7) razmatra godišnji izvještaj o radu Fonda;
- 8) utvrđuje politiku i donosi odluke o investiranju sredstava;
- 9) imenuje revizora;
- 10) donosi poslovnik o radu Upravnog odbora;
- 11) vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom i Statutom Fonda.

U toku 2018. godine Upravni odbor je održao 9 (devet) sjednica 5 (pet) u starom i 4 (četiri) u novom sazivu.

b) Direktor Fonda

Direktora Fonda na osnovu javnog konkursa, imenuje Upravni odbor Fonda.

Ovlaštenja direktora su:

- 1) organizuje rad i poslovanje Fonda;
- 2) predstavlja i zastupa Fond i odgovoran je za zakonitost rada;
- 3) predlaže Statut Fonda i opšte akte Fonda;
- 4) predlaže visinu stope za obračun premija;
- 5) predlaže finansijski plan Fonda;
- 6) predlaže godišnje finansijske iskaze Fonda sa mišljenjem i izvještajem revizora;
- 7) predlaže godišnji izvještaj o radu Fonda;
- 8) predlaže politiku investiranja sredstava;
- 9) sprovodi odluke Upravnog odbora;
- 10) odlučuje o investiranju sredstava Fonda do iznosa utvrđenog Statutom Fonda;
- 11) donosi pojedinačna rješenja deponentima koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita;
- 12) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Fondu;
- 13) stara se o korišćenju sredstava za pokrivanje troškova rada Fonda;
- 14) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Fonda.

Odlukom Upravnog odbora o imenovanju direktora Fonda br.35/5 od 06.02.2015. godine za direktora Fonda, na period od 4 (četiri) godine, imenovan je Predrag Marković, diplomirani ekonomista.

II Rezultati poslovanja Fonda u 2018. godini

Upravni odbor Fonda odlukom o utvrđivanju godišnje stope redovne premije za 2018. godinu u iznosu od 0,50% ukupnih depozita (Sl. List CG br. 76/17), stvorio je pretpostavke za naplatu redovne premije u 2018. godini. Na osnovu podataka dostavljenih od banaka (u skladu sa obavezama banaka da prema Odluci o mjesečnim izvještajima koje banke dostavljaju Fondu ("Službeni list CG" br. 66/12) Fond je kvartalno fakturisao i naplatio redovnu premiju u iznosu od **16,593,127.58 €** (po kvartalima: IQ = 4,022,596.33€; IIQ = 4,051,763.97€; IIIQ = 4,178,260.02€ i IVQ = 4,340,507.26€).

Pored navedenih prihoda Fond je ostvario finansijske prihode u ukupnom iznosu od 232.830 € (po osnovu investiranja sredstava u Državne zapise Crne Gore u iznosu od 84.821 € i Državne obveznice Crne Gore u iznosu od 88.000 €, i ostali prihodi 60.009 €). Od refundacija po osnovu bolovanja za jednog zaposlenog Fond je prihodovao iznos od 1.051 €.

Ukupni rashodi Fonda za 2018. god. iznose **112.731.153 €**, od čega se **330.406 €** odnosi na poslovne rashode, a **326.616 €** na finansijske rashode, dok se **112.416.020 €** odnosi na rezervisanja. Poslovne rashode čine rashodi za zarade, naknade i ostala lična primanja zaposlenih i članova Upravnog odbora Fonda u iznosu od **220.035 €** (bruto zarade zaposlenih u iznosu od **144.961 €**; bruto naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od **35.307 €**); doprinosi na zarade na teret poslodavca u iznosu od **17.363 €**, dnevnice i putni troškovi **16.930 €** i ostale naknade zarada i ličnih primanja **5.474 €**. Troškovi amortizacije iznose **15.274 €**.

Ostali poslovni rashodi iznose **88.229 €** a odnose se na: troškove reklame i porpagande (**10.236 €**); troškove za naknadu kupovine državnih zapisa (**14.132 €**); troškove članarina međunarodnim asocijacijama osiguravača depozita (**17.482 €**); troškove obrazovanja i usavršavanja (**13.074 €**); troškove održavanja osnovnih sredstava (**11.667 €**), troškove telefona i ptt usluga (**2.786 €**) i ostale rashode u iznosu od (**18.875 €**).

Troškovi amortizacije i rezervisanja iznose **112.416.020 €**, a odnose se na obavezu Fonda da isplati garantovane depozite za IBM=22.333.240 € i Atlas banku 90.067.506 € i obračunatu amortizaciju u iznosu od 15.274 €.

Finansijski rashodi iznose **326.616 €** a odnose se na troškove kamata po “Stand-by” kreditu EBRD u iznosu od (**152.083 €**) i troškove kamata na oročene depozite u iznosu od (**174.533 €**.)

Na dan 31. decembar 2018. godine, preuzete ostale obaveze u ukupnom iznosu od **87.436 €** se najvećim dijelom odnose na ostale kratkoročne obaveze za kamate EBRD u iznosu od **60.833 €** po ugovoru o “Stand-by” kreditu iz 2010. godine i aneksima iz 2017, odnosno 2018 godine. Preostali dio se odnosi na obaveze po osnovu negativnih kamatnih stopa na kratkoročne depozite (koje CBCG u ime Fonda oročava kod stranih banaka) u iznosu od **24.974 €** i obaveze prema dobavljačima **1.629 €**.

Fond je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2018. godine ostvario negativan neto finansijski rezultat u iznosu od **96.230.760 €**.

III Aktivnosti Fonda

a) Isplata garantovanih depozita

Obaveza Fonda da izvrši isplatu garantovanih depozita nastaje kada Centralna banka oduzme dozvolu za rad banci koja nije u stanju da izvrši isplatu dospjelih obaveza u skladu sa zakonom ili ugovorom. Fond vrši isplatu garantovanih depozita preko jedne ili više banaka koje odabere u postupku koji je regulisan Smjernicama za izbor banke isplatioca (br.356/2 od 18.12.2015. godine i 332/4 od 10.11.2017.godine). Svake godine, Fond na osnovu navedenih smjernica upućuje dopis bankama za iskazivanje interesa da kod nastanka tzv “zaštićenog slučaja” (stečaja neke banke) bude “banka isplatilac”, koja bi izvršila isplatu garantovanih depozita. Fond sastavlja listu mogućih banaka, od kojih bi se nakon uvođenja stečaja u nekoj od banaka izvršio izbor “banke isplatioca”.

U toku 2017. godine, u saradnji sa Udruženjem banaka Crne Gore, Fond je izvršio simulaciju isplate garantovanih depozita kod 5 (pet) banaka, a u 2018 godini kod 4 (četiri) banke i na taj način provjerio svoje organizacione i tehničke sposobnosti da u kratkom roku izvrši isplatu garantovanog depozita. Simulacija je rađena kod banaka koje su dobrovoljno pristale da se testiranje izvrši, a dotična banka se javljala jedan put kao “banka u stečaju” a drugi put kao “banka isplatilac”. Ova simulacija je podrazumijevala da banka dostavi realne podatke o deponentima (deponenti su bili kriptovani-zaštićen je identitet deponenta), depozitima i dospjelim obavezama prema banci. Na bazi tako dostavljenih podataka Fond je izvršio obračun garantovanog depozita za svakog pojedinačnog deponenta. Putem posebne aplikacije, koju je Fond stavio na raspolaganje “banci isplatiocu”, uspostavljena je direktna veza “banke isplatioca” i servera Fonda, tako da su obračunati depoziti mogli biti isplaćeni na šalterima “banke isplatioca”.

U 2018. godini nije bilo “zaštićenog slučaja” gdje bi Fond bio u obavezi da izvrši isplatu garantovanih depozita.

b) Investicione aktivnosti

Investiranje sredstava vrši se u skladu sa Politikom investiranja Fonda (br. 356/3 od 18.12.2015. godine).

U skladu sa Politikom investiranja, Fond raspoloživa sredstva investira u:

1. hartije od vrijednosti koje je izdala ili za koje garantuje Crna Gora;

2. hartije od vrijednosti koje je izdala strana banka, finansijska institucija i/ili država visokog kreditnog rejtinga koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
3. depozite u centralnim bankama i stranim bankama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije.

U 2018. godini Fond je investirao sredstva u skladu sa Politikom investiranja Fonda i Ugovorom o asset menadžmentu kojim je Centralna banka ovlaštena da u ime i za račun Fonda investira sredstva u skladu sa Politikom investiranja.

Kako je u 2018. godini nastavljen trend rasta negativnih kamatnih stopa na investirana sredstva, preko asset menadžera, ostvarili smo negativan finansijski rezultat u iznosu od **174.533 €**. Investiranjem sredstava (u iznosu do 20% ukupnih sredstava Fonda) u hartije od vrijednosti koje je izdala ili garantuje Crna Gora, ostvarili pozitivan finansijski rezultat u iznosu od **232.830 €** (od čega **88.000 €** od državnih obveznica, **84.821 €** od kupovine šestomjesečnih državnih zapisa, 60.000 € po osnovu kazni i penala poslovnih banaka i 9 € po osnovu ostalih finansijskih prihoda.)

c) Finansijski instrumenti značajni za procjenu finansijskog položaja

Na dan 31.12.2018. u državne obveznice bilo uloženo **2.200.000 €** (sa kamatnom stopom od 4% godišnje). Njihova vrijednost iskazana je u bilansu stanja po nominalnoj vrijednosti, koja se ne razlikuje od njihove stvarne tržišne vrijednosti. Ostalih finansijskih instrumenata nije bilo.

d) Produženje roka “Stand-by” aranžmana sa EBRD

U novembru 2010. godine Fond je sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) potpisao ugovor o “Stand-by” aranžmanu-kreditu, koji bi, za slučaj nedostatka sredstava kod isplate garatovanog depozita bio korišten iznos od **30 miliona €**. Ovaj Ugovor je podrazumijevao period za povlačenje sredstava od 7 godina i period povraćaja sredstava u roku od 8 godina od dana povlačenja sredstava.

U novembru 2017 godine Aneksom I ovaj ugovor je produžen za godinu dana, a novembra 2018. godine Ugovor je po drugi put (Aneksom II) produžen za godinu dana uz iste uslove kao iz osnovnog ugovora, s tim da je rok povlačenja sredstava jedna godina, a period otplate 6 (šest) godina. Potpisivanjem ovog Aneksa, dodatno je ojačana finansijska pozicija Fonda, da kod nastanka “zaštićenog slučaja” može

intervenirati i isplatiti garantovane depozite, ne samo kod “malih” već i kod srednjih banaka.

e) Aktivnosti na usaglašavanju zakonskih propisa sa Direktivama EU

U 2014. godini EU je usvojila dvije direktive koje su neposredno vezane za zaštitu depozita. Direktiva 14/49 predstavlja osnove za uspostavljanje efikasnog sistema za zaštitu depozita, a Direktiva 14/59 EU reguliše sanaciju banaka, kroz koju se posredno povećava uloga Fonda u intervenciji koju preduzima Sanaciono tijelo (Centralna banka) u postupku sanacije dotične banke.

Ovo je uslovalo obavezu da Crna Gora u ovoj oblasti izvrši usaglašavanja sa navedenim direktivama. Fond je uz pomoć konsultanata Svjetske banke (WB) a na osnovama nalaza FSAP misije, koja je u Crnoj Gori boravila u 2015. godini, pripremio radni tekst Zakona o zaštiti depozita. Idući u susret najavljenom pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji u 2025. godini, nastojali smo da propise u oblasti zaštite depozita harmonizujemo sa propisima koje primjenjuje EU. Radni tekst je biti dostavljen Ministarstvu finansija Vlade Crne Gore, radi sprovođenja javne rasprave o ovom Zakonu.

Javna rasprava o Zakonu održana je u periodu od 03. maja 2018. godine do do 15. juna 2018. godine. Nakon sprovedene javne rasprave, Zakon je dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo, koji je na predloženi tekst Zakona dao određene sugestije i primjedbe.

U periodu novembar-decembar CB CG je pripremila I preko ministarstva finansija dala na javnu raspravu radni tekst Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o sanaciji kreditnih institucija i predlog Izmjena i dopuna Zakona o stečaju i likvidaciji banaka (kreditnih institucija). Fond je izvršio određene izmjene u cilju usaglašavanja Zakona o zaštiti depozita sa predloženim Zakonima.

IV Društveno odgovorno poslovanje

Društvenoj odgovornosti u poslovanju posvetili smo posebnu pažnju i svoj doprinos dali smo kroz: učešće u humanitarnim akcijama: Kliničkom Centru Podgorica (5.000 €); pomoći sportskim asocijacijama; sportskim klubovima i pojedincima (ukupno 6.650 €).

V Zaposleni

Sistematizacija poslova i radnih zadataka u Fondu definisana je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu za zaštitu depozita (br. 160/2 od 04.05.2016. godine). Poslovi i zadaci su podijeljeni na: pravne i administrativne poslove, poslove plana i analize, poslove procjene rizika banaka, poslove investiranja sredstava i finansijske i računovodstvene poslove.

Postupci i procedure za korišćenje softvera za isplatu garantovanog depozita detaljno su razrađeni Uputstvom za postupanje zaposlenih kod nastanka “zaštićenog slučaja” (Uputstvo direktora Fonda br. 257/1 od 06.09.2018. godine).

Zaposlenima je omogućeno da se u okviru kombinovanog programa obuke edukuju putem učešća na seminarima i radionicama koje organizuju međunarodne asocijacije fondova (IADI i EFDI). Za ove namjene u 2018. godini direktno je utrošeno **5.496 €** (Seminar o odnosima sa javnošću EFDI održan u Budvi) i **6.778 €** (VI Regionalna EFDI Balkanska konferencija). Obzirom da su zaposleni učestvovali i na drugim seminarima i konferencijama u svrhu razmjene iskustava, troškovi putovanja i dnevnica na službenom putu mogli bi se podvesti pod istu namjenu - obrazovanje i usavršavanje zaposlenih.

Kroz polise zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezgoda obuhvaćeni su svi zaposleni u Fondu. Kako je troje zaposlenih bilo na dužem liječenju i rehabilitaciji (koje troškove nije snosio Fond zdravstva), odobrena je jednokratna finansijska pomoć u iznosu od **1.000 €** po zaposlenom u ukupnom iznosu od **2.000 €**.

U Fondu se vodi računa o rodnoj ravnopravnosti (u Fondu, od ukupno 7 zaposlenih, 5 zaposlenih ili 71% čine žene). Sa visokom stručnom spremom zaposleno je 6 izvršilaca i jedan sa srednjom stručnom spremom.

Radi trajnog rješavanja stambenih potreba zaposlenih, Fond je u 2015 godini odobrio dugoročne kredite za 6 (šest) zaposlenih, koji se uredno vraćaju u mjesečnim ratama.

VI Zaštita podataka

U svojem poslovanju Fond se pridržava načela zaštite podataka, koristeći sigurnosne mjere za razmjenu podataka sa bankama i Centralnom bankom Crne Gore. Korišćenje posebne (zaštićene) linije za razmjenu podataka kod simulacije isplate garantovanog depozita je obavezno, čime se podaci banaka i Fonda štite od neovlaštenog pristupa podacima. Posebnu liniju iznajmljujemo od Telekoma Crne

Gore, na period od nekoliko mjeseci, zavisno od potreba koje proizilaze iz simulacije “zaštićenog slučaja”

Upravni odbor Fonda donio je neophodne akte, kojima se regulišu zaštita podataka i ponašanje članova Upravnog odbora i zaposlenih u Fonda. To su:

- “Pravilnik o poslovnoj tajni” (br.374/1 od 10.09.2012), kojim je određeno šta se smatra poslovnom tajnom i kako se koriste podaci, te njihova zaštita od neovlaštenog korišćenja:
- “Etički kodeks” (br.373/1 od 10.09.2012), kojim su ustanovljeni osnovni principi ponašanja članova Upravnog odbor i zaposlenih u Fondu, odnosi sa javnošću i prema klijentima i
- “Plan integriteta Fonda za zaštitu depozita” (br.76/6 od 30.03.2016), kojim je definisan način procjene rizika za svaku pojedinačnu moguću pojavu narušavanja pravila i procedura, konflikta interesa i mogućih koruptivnih radnji te način eliminacije takvih pojava. Lice zaduženo za sprovođenje plana Integriteta prati situaciju, obavještava direktora i Upravni odbor Fonda i dostavlja redovne izvještaje nadležnom organu.

VII Procjena rizika

Osnovni principi kojima se Fond rukovodi u investiranju sredstava su sigurnost, likvidnost, transparentnost i dobit od investiranja. Ni u jednom slučaju princip dobiti nesmiye biti pretpostavljen principu sigurnosti i likvidnosti sredstava. Iz tih razloga, menadžer investiranja sredstava vodi računa o sigurnosti investiranih sredstava

Pored sigurnosti veoma važan faktor je likvidnost. Imajući u vidu ova dva principa, veoma je sužen dijapazon u kojem Fond može investirati sredstva.

Zbog procjena o potencijalnim rizicima (isplata garantovanih depozita za jednu banku), Fond je, počev od jula 2018.godine , prestao da investira u Državne zapise i sva sredstva držao na računu kod CB CG ili računima banaka u inostranstvu (osim sredstava u iznosu od **2.200.000 €**, koje su uložene u obveznice Crne Gore).

Dana 7 decembra CB CG je uvela privremenu upravu u Invest Banka Montenegro ad Podgorica (IBM) i Atlas banka ad. Podgorica. Ove mjere su uticale da Fond ne nastavi razgovore oko promjene asset menadžera, koji su započeti u junu 2018 godine sa njemačkim fondom za investiranje DWS.

Fond nije izložen valutnom riziku (sredstva investiramo isključivo u €), kao ni riziku zemlje (investiranje preko asset menadžera vrši se isključivo kod banaka sa

visokim rejtingom u zemljama SR Njemačke, Holandije i Luksemburga, koje su rangirane sa AAA).

Takođe procjenjujemo da Fond nije izložen riziku promjene cijena. Rizik likvidnosti se procjenjuje na izuzetno nizak (54% ukupnih sredstava Fonda čine kratkoročni depoziti kod stranih banaka, 2,4% u državnim obveznicama na rok od 4 godine i 43,6% sredstva na računu CB CG). Smatramo da Fond nije izložen riziku novčanog toka.

Jedini rizik kojem je izložen Fond je rizik promjene kamatnih stopa, koji je prisutan od kraja 2015. godine. Kamatne stope na investirana sredstva Fonda su se u 2018 godini kretale u rasponu od **-0,30 % do -0,34%**. Kamate su obračunavane mjesečno i plaćane shodno ugovoru, po isteku oročenja položenog depozita.

Fond je, radi ublažavanja ovog rizika pripremio inoviranu Politiku investiranja sredstava, kako bi umanjio efekat negativnih kamatnih stopa. Na tom planu tražili smo novog asset menadžera (do sada je to bila CB CG), koji bi garantovao dobit na investirana sredstva ili u krajnjem slučaju smanjenje gubitaka po osnovu investiranja, uz poštovanje principa sigurnosti i likvidnosti.

Obzirom na navedene konstatacije vezane za moguću isplatu garantovanih depozita, nijesmo bili u situaciji da se predložimo konkretno rješenje.

Što se tiče internih kontrola, sa ovim brojem zaposlenih nije moguće uspostaviti posebnu jedinicu interne kontrole, pa direktor Fonda putem nadzora "četvoro očiju" vrši internu kontrolu zaposlenih u obavljanju poslova.

VIII Zaštita životne sredine

Fond koristi prostorije (84m²) Centralne banke i u skladu sa obavezama i procedurama regulisanim međusobnim ugovorom, poštuje principe zaštite životne sredine. Sve aktivnosti Centralne banke vezane za adaptaciju i renoviranje zajedničkih prostorija u cilju smanjenja uticaja na životnu sredinu, podržane su u odgovarajućem iznosu (učešćem u % prostora koji koristimo u odnosu na ukupan prostor). Ukupna izdvajanja po osnovu zakupa poslovnog prostora (gdje je uračunato i korišćenje električne energije i vode) iznosilo je **7.783 €**. Obzirom na karakter poslovanja Fond nema uticaja na zaštitu životne sredine.

IX Transparentnost poslovanja

Fond se u svojem radu koristi principima transparentnosti, kako u izvještavanju prema nadležnim tijelima, tako i u obavještavanju šire javnosti o svojem poslovanju.

O svojem poslovanju Fond sačinjava Godišnji izvještaj o radu i isti zajedno sa Finansijskim izvještajima i izvještajem nezavisnog revizora, dostavlja Savjetu Centralne banke na usvajanje, a Vladi i Skupštini Crne Gore na razmatranje.

Godišnji izvještaj se publikuje na internet stranici Fonda (www.fzdcg.org). Na internet stranici se pored Zakona publikuju i svi podzakonski akti koji su u obavezi da se javno objave.

Sve akte koje donosi Upravni odbor Fonda, a odnose se na obaveze banaka u pogledu izvještavanja ili dostavljanja podataka publikuju se u Službenom listu Crne Gore.

Poslije svake sjednice Upravnog odbora, Fond objavljuje saopštenja vezana za pitanja koja je razmatrao Upravni odbor, a za koja procjenjujemo da imaju interesovanje javnosti.

Putem flajera, koji sadrže osnovne informacije za deponente kako da raspolažu sa svojim depozitom kod nastanka stečaja banke, a koji se distribuiraju svim bankama i dostupni su na njihovim šalterima, deponenti se mogu informisati o svojim pravima kod nastanka “zaštićenog slučaja”.

Kako bi bili dostupni i široj javnosti, flajeri se distribuiraju jednom godišnje preko štampanih medija u Crnoj Gori.

Sve nabavke za potrebe Fonda (osnovna sredstva, kancelarijski materijal, reklamiranje i oglašavanje i dr.) obavljaju se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Tokom 2018. godine Uprava za javne nabavke vršila je kontrolu ispravnosti obavljanja javnih nabavki i konstatovala da nije bilo nepravilnosti.

X Nastavak poslovanja

Strateškim planom Fonda definisane su obaveze i zadaci u narednih šest godina, kako bi se, u skladu sa nacrtom Zakona dostigao ciljani nivo pokrića garantovanih depozita sredstvima Fonda. Nacrt Zakona predviđa da je ciljani nivo sredstava Fonda 10% garantovanih depozita. Dostizanje tog nivoa pokrića, uz primjenu stope premije računane na bazi rizičnosti pojedinačne banke je cilj koji treba dostignuti u junu 2024. godini (rok za dostizanje ciljanog nivoa je utvrđen Direktivom 14/49 EU).

Ovaj rok se može prolongirati samo ako do tog roka dođe do isplate garantovanih depozita u iznosu višem od 2/3 ciljanog nivoa. Tada se ovaj rok produžava za

narednih šest godina. Ciljani nivo bi se utvrđivao svake godine (vodeći računa o visini garantovanih depozita i visini sredstava sa kojima raspolaže Fond). Na bazi tih parametara utvrđuje se visina premije koju banke treba da plate u narednoj godini.

Iako rezervisanja po osnovu isplate garantovanih depozita utiču na ostvarenje navedenog cilja, obzirom na iznos sredstava koja očekujemo u povraćaju iz stečajne mase ovih banaka, smatramo da je navedeni cilj dostižan.

XI Događaji nakon datuma izvještajnog perioda

Nakon datuma izvještajnog perioda nije bilo događaja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanje u finansijskim izvještajima Fonda za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine.

Dana 4 januara 2019. godine Savjet Centralne banke Crne Gore donio je rješenje broj 0101-10202-3/2018 kojim se u Invest Banka Montenegro ad (IBM) uvodi stečaj.

Odmah po prijemu navedenog rješenja, Fond je obavijestio deponente o nastanku “zaštićenog slučaja” putem saopštenja za javnost i putem obavještenja deponentima IBM banke, koje je objavljeno 5 januara u tri štampana medija, koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore.

Na osnovu prethodno sprovedenog postupka izbora banke isplatioca, Fond je izabrao tri banke koje će vršiti isplatu garantovanih depozita IBM banke u stečaju.

Nakon preuzimanja podataka od stečajnog upravnika Fond je obavijestio deponente IBM banke o izabranim bankama isplatiocima, mjestu i vremenu gdje deponenti mogu preuzeti svoj garantovani depozit, a sve u skladu sa Odlukom o načinu i postupku isplate garantovanih depozita (Sl. List CG br. 76/17 i 17/19).

Fond je 28.01.2019. godine počeo isplatu garantovanih depozita za **2.677** deponenta IBM u stečaju. Ukupna obaveza po osnovu garantovanih depozita iznosi **22,333.240** EUR. Do dana sačinjavanja izvještaja deponentima IBM isplaćeno je **77%** ukupne obaveze Fonda

Na osnovu raspisanog konkursa za imenovanje direktora Fonda, Upravni odbor je na sjednici od 11.02.2019. godine za direktora Fonda, na period od 4 godine, imenovao Predraga Markovića, diplomiranog ekonomistu.

Dana 5. aprila rješenjem CB CG br. 0101-3292-4/2019 uveden je stečaj u Atlas banci ad Podgorica.

Fond je sproveo istu proceduru obavještanja javnosti i deponenta kako kod IBM u stečaju, u rokovima i na način kako je predviđeno Odlukom. Fond je počeo isplatu garantovanih depozita za deponente Atlas banke dana 24. aprila 2019. godine. Ukupan broj deponenata koji imaju garantovani depozit kod Atlas banke ad u stečaju je **90.063**. Ukupan iznos potraživanja po osnovu garantovanih depozita iznosi **90.067.506** EUR. Do dana sačinjavanja izvještaja isplaćeno je **60%** ukupne obaveze Fonda.

Fond se nalazi u trećem redu prioriteta kod isplate iz stečajne mase. Stečajni upravnik IBM je izvršio isplate i rezervisanja za prva dva reda prioriteta i nakon toga, dana 03.04.2019. godine izvršio povraćaj sredstava iz stečajne mase IBM u iznosu od **10.000.000,00 €**. Očekujemo da će do kraja maja iz stečajne mase IBM biti isplaćeno još cca **2 miliona €**.

Sva sredstva, koja su se nalazila na računima banaka u inostranstvu, a kojima je CB CG upravljala po osnovu Ugovora o asset menadžmentu, prenesena su na račun Fonda dana 25 aprila 2019 godine.

Imajući u vidu vrijednost imovine Atlas banke ad u stečaju Podgorica, te procjene sredstava koja se iz stečajne mase isplaćuju prvom i drugom redu prioriteta, mišljenja smo da će povrat sredstava isplaćenih za garantovane depozite biti u **100%** iznosu.

Predlog Zakona o zaštiti depozita upućen je dana 25.04.2019. godine Ministarstvu finansija, radi dobijanja mišljenja od Evropske komisije (zajedno sa ostalim Zakonima koje je predložila CB CG), a koji su, prema novom planu rada Vlade i Skupštine, predloženi za usvajanje u III kvartalu 2019 godine.

Podgorica, 30. maj 2019. godine

Direktor,
Predrag Marković

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе , Цетиње

ISSN 1800-9999 = Godišnji izvještaj o radu fonda za
zaštitu depozita

COBISS.CG-ID 21459216